

za „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2—. Za odosłanie do mieszkania dopłaca się 60 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZĄ.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRE.

za „Głos Narodu“ wynosi na prowincji: miesięcznie kor. 2-70. W państwie niemieckim kwartalnie: 16 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12—.

Numer pojedynczy zwykły 12 hal
Numer niedzielny ilustrowany 16 h.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inseratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halersy, — za każdy następny raz 12 halersy. — Nadesłane po 60 halersy, od wiersza za każdy raz. — Śluby nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowa ogłoszenia przyjmuje w Lwowie S. Sokolowski, pisał Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opalik, B. Mossa, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 88.

Nr. 61

Kraków, Wtorek dnia 1 Marca 1904.

Rok XII.

Od Administracji.

Upraszamy Szan. Prenumeratorów o rychłe nadesłanie prenumeraty dla uniknięcia przerwy w odbiorze dziennika. Prenumerata wynosi za miesiąc Marzec na prowincji 2 kor. 70 hal., w Krakowie bez odosłania 2 korony. Za odosłanie dopłaca się 40 h.

Nowo przystępujący Prenumeratorowie mogą otrzymać bezpłatnie początek powieści „Synowie burzy“.

Za dopłatą 1 kor.: początek drukującej się obecnie powieści „Mały garnizon“ przez porucznika Bilse; i pamiętniki w „Cytadeli“.

Za dopłatą 1 kor. 60 hal. można nabyć cztery ukończone powieści: 1) „Skrzynka z Ametystu“, 2) „Sonia“, 3) „Teraz i zawsze“ powieść z włoskiego, 4) „Potomek Wallensteina“ powieść usnuta na tle stosunków żydowskich.

Wojna.

Teraz dopiero nadeszły dokładne sprawozdania z ataku floty japońskiej na Port Artur, podczas którego Japończycy usiłovali zamknąć flotę rosyjską przy pomocy zatopionych okrętów. Urzędowe sprawozdanie japońskie tak przedstawia ten ciekawy epizod wojenny:

„Dnia 24 o godz. 4-ej rano flotyła złożona z czterech parowców, naładowanych nabojami eksplodującymi, usiłowała wtargnąć do Portu Artura. Zamiar ten jednakże się nie udał, a dwa parowce utonęły; jeden parowiec został uszkodzony. Ten parowiec wraz z drugim dotarł blisko do „Retwizana“. Zapalono na nich materiały wybuchowe i zatopiono je. Oficerowie wraz z załogą tych okrętów wsiadli na łódzie, które mimo strzałów nieprzyjacielskich po zwalczeniu przelicznych trudności dobiły nazajutrz o godz. 3-ej po południu do floty japońskiej“.

Tak się przedstawia „zwycięstwo“ rosyjskie, które w Paryżu obchodzono jakby uroczystość narodową.

Z innych sprawozdań wynika, że „Retwizan“ nie jest już okrętem wojennym, ale pływającą baterją. Został on, jak wiadomo storpedowany przy pierwszym napadzie japońskim, ugrzązł na mieliźnie, i nie może stamtąd ruszyć. Jego działła mogą jeszcze być użyteczne w walce, ale sam statek nie przedstawia żadnej wartości bojowej.

Z lądu niema żadnych nowych wiadomości, oprócz pogłosek o ponownej utarcze przednich straż w północnej Korei. Japończycy lądują swolna swoje wojsko w Czemułpo i rozstawiają się na linii Genzan-Seul Piengjang — w poprzek całego półwyspu. Ich plan strategiczny jest zupełnie nieznan, zdaje się jednak, że chcą oni wysadzić silny korpus swojej armji na półwyspie Kwantung, aby zamknąć Port Artura, także od strony lądu. Kiedy i gdzie to nastąpi, o tem nikt nie wie z wyjątkiem jeneralnego sztabu, który oczywiście nie rozgłasza swoich tajemnic.

Uzbrojenie armji walczącej.

Uzbrojenie piechoty.

Piechota rosyjska posługuje się w o-

becnej wojnie karabinami zaprowadzonymi w r. 1891. Są to karabiny magazynowe (podobne do systemu Mausera) pięcioprzętowe o kalibrze 3 linii tj. 7.62 mm. Szybkość początkowa kuli wynosi 635 metrów na sekundę, podziałka oznaczona dla odległości 2700 kroków, największa możliwa doniosłość strzału: 3060 metrów. Karabin razem z bagnetem waży 4.3 kg.

Piechota japońska używa karabinu nowszej konstrukcji niż rosyjskie, bo wprowadzonego w roku 1897. Jest to karabin pięcioprzętowy (systemu: Meidia) o kalibrze 6.5 mm. (a więc mniejszym, aniżeli broń wszystkich innych armji). Szybkość początkowa wynosi 725 m., podziałka oznaczona dla odległości 2900 kroków, największa możliwa doniosłość strzału 4000 m. Karabin razem z bagnetem waży 3.9 kg.

Z porównania widać, że uzbrojenie piechoty japońskiej lepsze jest od rosyjskiej ze względu na lekkość i doniosłość strzału.

Uzbrojenie konnicy.

Konnica rosyjska uzbrojona jest — podobnie jak piechota — w karabin tegorocznego modelu, tylko o 0.2 kg. lżejszy i krótszy o 0.15 m. oraz w szabli. Nadto pułki kozackie posługują się lancami.

Konnica japońska używa karabinów systemu Murata z roku 1894 i szabl. Lance posiada tylko gwardja konna.

Uzbrojenie artylerji.

Artylerja rosyjska zarówno polowa jak i konna posiada nie wiele się między sobą różniące działa o kalibrze 87 cm. Jest to kaliber przestarzały już, gdyż działo nabijane tak wielkim pociskiem, nie może być użyte jako szybkostrzałowe. Na pociski składają się szrapnele, granaty i kartacze, zarzucone już po największej części przez armje innych mocarstw. Zamknięcie armat jest śrubowe starego francuskiego systemu de Bange.

Rosja wiedząc dobrze, że jej armaty nie odpowiadają już nowoczesnym wymaganiom wojennym, przydzieliła do armji mandżurskiej jedną próbną baterję dział szybkostrzelnych z roku 1900 o kalibrze 7.62 cm. Cofanie się lufy po strzale reguluje hamulec glicerynowy (według innych sprawozdań w szeregu buforów gumowych).

Artylerja górską ma działa jeszcze z roku 1883 kalibr. 2.5 calowe, z lawetą rozkładalną. Oprócz tego posiadają Rosjanie sześć calowe moździerz z roku 1886, przydatne więcej do oblegania, niż do bitwy lądowej.

Artylerja japońska została w roku ubiegłym skrycie zorganizowana i to według wymagań najnowszej techniki wojennej. Zarówno baterje polne, jak i górskie o kalibrze: 7.5 cm., pochodzące z fabryk Kruppa, a konstruowane pod okiem zdolnego jenerala japońskiego Arysaka, nadają się — z powodu nie wielkiej wagi — do szybkich obrotów i — co najważniejsza — są szybkostrzałowe, co przy rosyjskich armatach stanowczo jest nie możliwe. Po strzale nie cofa się laweta, lecz sama lufa.

Moździerz japońskie, 12-to i 15-to cm. różnią się co do jakości i sprawności wyborem haubicom niemieckim.

W zestawieniu tem zarysowuje się różnica artylerji obu stron bardzo wybitnie, a mianowicie znaczna przewaga artylerji japońskiej.

Broń maszynowa.

Zarówno w armji rosyjskiej, jak i japońskiej zaprowadzono — celem wypróbowania — broń maszynową. Ze strony Rosji jedna kompanja 3-ej wschodnio-syberyjskiej brygady posiada broń maszynową według modelu Maksima. W armji japońskiej w dwóch dywizjach znajduje się po jednej baterji o sześciu działach maszynowych systemu Hastingsa.

List Niemca z Jokohamy.

W przeddzień niemal rozpoczęcia kroków wojennych, wysłał pewien Niemiec, mieszkający od dłuższego czasu w Japonji, list, który maluje dosadnie wojowniczy nastrój Japończyków.

„Wojna, wojna, wojna! Okrzyk ten słyszymy — pisze — od miesięcy. Wyłania się ze szpalt wszystkich dzienników, rozbrzmiewa na posiedzeniach parlamentu, na tysiącnych zebraniach publicznych.

Prasa podlega ostrej cenzurze, zabroniono pisać o wojsku i ruchach okrętów, przewija się też troskliwie telegramy, wykreśla poprostu brzmienie niebezpiecznie. Któż może wiedzieć, czy i tajemnica listów zachowana jest wobec takich warunków? Wszak miesiące upływają, zanim otrzymamy odpowiedź z Europy.

Niedawno dziennik „Mijako Szimbun“ („Dziennik stolicy“) podał wiadomość z japońskiego portu Sasheho na wyspie Kjusiu, że znajduje się tam do tuzina japońskich okrętów wojennych, oraz drugie tyle transportów dla przewiezienia wojska; że Towarzystwa okrętowe: Jusen Kajsza, Tojo Kisen Kajsza i inne, oddawna już wstrzymały wysyłanie okrętów, wszystkie bowiem oddano do rozporządzenia rządu i wreszcie, że nocny ubiegłej jeden z parowców opuścił nagle port, mając na pokładzie wojsko.

Zaledwie egzemplarze „Mijako Szimbuna“, zawierające wiadomość powyższą, zjawiły się na ulicach miasta, a już policja wkroczyła do drukarni, skonfiskowała cały nakład dziennika, redaktora zaś jego pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Wychodzący w Jokochamie dziennik angielski postanowił korespondencję z Sasheho powtórzyć, zanim wszakże numer poszedł do druku, zjawił się w redakcji urzędnik policyjny z żądaniem, aby z numeru korespondencję wykreślono.

Nazajutrz opowiedział mi redaktor to zajście. — Skądże policja — spytałem — mogła wiedzieć, że korespondencja z Sasheho zjawi się w dzienniku japońskim?

— Codzień przyciodzą do nas i wężą! — brzmiała odpowiedź.

Kto wie, może wojsko japońskie jest już w drodze do Korei? kto wie, może tam już wyładowało? W każdym razie pewnem jest, że wielkie oddziały wojska ciągnęły ze wszystkich stron kraju, nawet z północy od Hokkajdo, na południe, bez wątpienia do Sasheho, a transport wojsk tych urządzono tak przebiegłe, że pociągi przejeżdżały w pobliżu wielkich miast nocami, aby jak najmniej o tych ruchach strategicznych wiadano. Nieraz też listy i posyłki, wysyłane stąd do oficerów garnizonów prowincjonalnych, wracają tutaj z napisem: „Adresat wyjechał niewiadomo dokąd“.

O nas, Niemcach, nie mówią tutaj dobrze, uważając nas za wrogów ukrytych. Pomimo wszelkich zapewnień, że w razie wojny zachowamy neutralność ścisłą, że wogóle mało nas obchodzi Korea i Mandżurja, a może właśnie z powodu tych zapewnień, jesteśmy posądzeni o ukrywanie czegoś w zanadru, o wyczekiwanie na pogrom Japonji, aby zapewnić sobie tutaj drugie Kiao czau, lub coś podobnego.

Dzienniki japońskie tytułują nas bardzo uprzejmie „kwadzirobo“, tj. rabusiami, którzy, korzystając z zamieszania podczas pożaru, kradną pod pozorem ratowania.

Niedowierzanie to względem nas tak ntkwiło ówkiem w głowie japończykom, że lat będzie potrzeba, aby je wykorzenić...“

Jak widać, nawet w Japonji nie cieszą się Niemcy wielką sympatją.

Japończycy i mróz.

W artykułach dotyczących obecnej wojny, dość często można się spotkać z twierdzeniem, że Japończycy doskonale wytrzymują upały, ale na zimno są bardzo wrażliwi. Przekonanie to jest zupełnie błędne. W wojnie z lat 1894/95 znosili Japończycy doskonale straszliwe zimna w północnej Korei, gdzie u ujścia rzeki Ta-tung morze pokrywało się lodem grubości 23 stóp. (Grubość lodu dwa razy większa od zwykłej grubości na jeziorze bajkalskim.) Wypadków choroby z zimna nie było, choć żołnierze nie zawsze mieli

potrzebny materiał do opału. Po dłuższym marszu w śniegu pakowano z pół kompanji do ciasnej izdebki, gdzie żołnierze ściśnięci jak śledzie w beczce wzajemnie się ogrzewali. Od podstępno klimatu Formozy natomiast zginęło około 12.000 żołnierzy japońskich z rozmaitych chorób. I w Talienuwan (w Dalnym) zdarzały się choroby dopiero w lecie, kiedy upały i wilgoć wspólnie szkodliwie działają. Zresztą tylko południowa część Japonji ma klimat łagodniejszy, niż klimat środkowej Europy, podczas gdy już w Tokio śnieg bywa bardzo często, a klimat północnej Japonji i Jesso w ostrości nieczem nie ustępuje krajom skandynawskim.

Na tem przypuszczeniu, że Japończycy są niewytrzymali na zimno, opiera się także przekonanie, że japońska kolonizacja Syberji niema widoków powodzenia. I to jest nieprawdziwe. Japończycy nigdzie wogóle nie osiedlają się na stałe. Jeżeli gdziekolwiek emigrują, do Hawaj, Kanady, Kalifornji, do Australji, to tylko po to, żeby zarobić jak najwięcej pieniędzy i wrócić do ojczyzny. To też i bliższa Syberja jest nie tylko dobrym terenem dla politycznej ekspansji państwa mikada, ale i dla emigracji z przeludnionej Japonji. Ponieważ Japończycy są rasy fińsko-samojedzkiej, a więc pochodzą z Syberji, wrócą poprostu tylko do dawnej ojczyzny swych przadków.

Historja kozaków azjatyckich.

Pierwszą formacją kozaków w Rosji azjatyckiej były 2 pułki zachodnio-syberyjskie, z których jeden stał w Taszkencie, a drugi w czasowo anektowanej przez Rosję Kutdzy.

Tak było do r. 1891 go, gdy zaczęto budować kolej syberyjską. W tym czasie z pomocą załogom na Dalekim Wschodzie mogły już przyjść nowo organizowane wojska kozackie, jako to: zabajkalskie, które wystawiały dwa pułki konne i dwa bataljony piesze podczas pokoju, a podczas wojny po sześć pułków konnych i tyleż pieszych bataljonów, oraz wojska amurskie, wytwarzające stałe pułk konnicy. Nieco później do wojsk tych przybyli kozacy usuryjscy, którzy początkowo wystawiali jedną secinę w czasie pokoju, a w czasie wojny trzy, później w czasie wyprawy chińskiej dwie seciny stałe, a obecnie kozactwo to wystawia kompletne pułki o sile normalnej. Jednocześnie w głębi Turkestanu, po za granicami okręgów południowo-syberyjskich, utworzono nowe wojsko kozaków Siedmiu Rzek (siemireczeńskich), którzy w czasie pokoju wystawiają jeden pułk, a w czasie wojny trzy pułki konnicy.

Sily te stale powiększono. Kozackie wojsko syberyjskie wystawiało w ostatnich czasach trzy pułki konnicy o sile normalnej, które wszakże stale znajdowały się na granicy Turkestanu, wraz z pułkiem kozaków Siedmiu Rzek.

Sily konnicy w Turkestanie zwiększono je-

szcze brygadą kozaków kaukaskich, dwoma pułkami kozaków orenburskich o czterech secinach z baterją konnej artylerji i takimże pułkiem uralskim.

Obecnie główna część kozactwa jest w Mandzurji i kraju nad Amurem i wynosi bez porównania więcej, jak to z zestawienia, które w numerze dzisiejszym podajemy, wynika.

Gołębie na usługach wojny.

Przed kilku dniami telegramy donosiły, że paryskie towarzystwo sportu gołębiego wysłało do Portu-Artura i do wszystkich strategicznych punktów w Mandzurji 150 gołębi pocztowych.

Organizacja poczty gołębiej oparta jest na zdolności gołębia przyzwyczajania się do tego stopnia do miejsca stałego zamieszkania, że, choćby go wywieziono nawet bardzo daleko od gołębnika, powraca doń przy pierwszej sposobności. Ze zdolności tej korzystały do celów handlowych już nawet narody starożytne, jak Grecy, Rzymianie, Egipcjanie, Gallowie i Germanowie.

Gołębie pocztowe pojawiają się już w latach 1572 i 1574 podczas oblężenia Haarlemu i Leiden. Opowiadają, że poczta gołębia dała początek milionom Rotszyldów; po bitwie pod Waterloo gołąb przyniósł Rotszyldowi wiadomość o niej o dwa dni wcześniej, aniżeli nadeszła do Paryża, co pozwoliło bankierowi francuskiemu dokonać operacji z papierami. W czasie oblężenia Paryża w roku 1870 przy pomocy gołębi pocztowych przesłano 150.000 depeesz urzędowych i milion prywatnych. Cyfry te świadczą wymownie o olbrzymim znaczeniu poczty gołębiej w czasie oblężenia.

Szybkość lotu gołębia zadziwiająca, jak również pamięć i przywiązanie do miejsca stałego zamieszkania. Gołąb francuski, ofiarowany przez ks. Fryderyka Karola w podarunku matce, po czterech latach wydosłał się pierwszy raz na wolność i powrócił do rodzinnego gołębnika. — Tylko jaskółka i jastrząb mierzyć się mogą z gołębiami co do szybkości lotu.

Najwięcej gołębi pocztowych jest we Francji; w samym Paryżu jest ich 18 tysięcy, utrzymywanych przez towarzystwa prywatne. — Po Francji idzie Belgja, Szwajcarja, Niemcy. W niektórych państwach, w razie wojny, gołębie towarzystw prywatnych oddawane zostają do rozporządzenia władz wojskowych.

W Rosji jest kilka załog towarzystw sportu gołębiego, a nadto trzymane są gołębie pocztowe przy każdej twierdzy. Przygotowanie gołębi do celów wojskowych wymaga wytrwałej i uważnej pracy. „Na służbę“ przyjmowane bywają gołębie w wieku 30 do 35 dni. Na przyjętego gołębia nakładają pieczęć, numerują go, wpisują do księgi i osadzają go w gołębniku. Pieczęcie przykłada się zwykle na trzy pierwsze pióra prawego skrzydła.

Nauka gołębi zaczyna się od tego, że pozwala się im latać dokoła gołębnika. Trwa to zwykle 6 tygodni, poczem zaczyna się tresowanie, które polega na tem, że się gołębie wywozi, z początku bliżej, a potem dalej i przyzwyczajają je przez to do powrotu do domu.

W pierwszym roku loty te nie powinny przekraczać 300 wiorst. Nauka odbywa się bez względu na pogodę, pojedynczo i stadami, przyczem w ostatnim wypadku uważa się piśmie, które gołębie prowadzą całe stado, to znaczy lecą naprzód. Kiedy gołębie przyzwyczajają się już do jednej stacji, przewozi się je do drugiej, a gołębie z ostatniej do pierwszej, wytwarzając w ten sposób komunikację między gołębnikami.

Depeze, wysyłane za pomocą poczty gołębiej, pisze się na skrawkach cienkiego papieru, zwija je w trąbkę, wkłada w odcięte pióro gęsie lub gołębie, przewiązuje nitką jedwabną i umocowuje u jednego lub dwóch piór w ogonie. Gdy gołąb, wysłany z depeszą przybywa do gołębnika i wpadnie w specjalnie urządzone otwór jego, dzwonki elektryczne sygnalizują natychmiast przybycie jego. Gołębia niosą do naczelnika stacji, który zdejmuje depezę.

Dla większej pewności z jedną i tą samą depeszą wysyłają zwykle równocześnie trzy gołębie.

Polityka niemieckiego cesarza a wojna rosyjsko-japońska.

Nadzwyczaj sensacyjne wiadomości z Petersburga zamieszczają pod tym tytułem „Narodni listy“ w niedzielnym numerze. Dziennik ten ma swego korespondenta w Petersburgu, który z toczącej się wojny przysyła bardzo ciekawe wiadomości. Ale wiadomości niedzielna jest już zupełnie niezwykła i o ile się okaże prawdziwą, powinna wywołać niemałe wrażenie.

Telegram czeskiego dziennika brzmi:

Osobie doskonale poinformowanej w sprawach zagranicznej polityki rosyjskiej i znającej wszystkie jej tajniki udało się przeczytać notatki ministerstwa spraw zagranicznych dotyczące listów wymienionych niedawno między cesarzem niemieckim a carem. — Otóż w tych listach cesarz niemiecki nie tylko ręczy Rosji za bezpieczeństwo i zapewnia o swej zupełnej i życiwej neutralności, ale obiecuje swoję pomoc w razie zawikłania się Rosji w konflikt z któremkolwiek państwem, któreby obecna wojnę na niekorzyść Rosji chciało wykorzystać.

Prócz tego Niemcy dają Rosji i jej azjatyckiej polityce „carte blanche“, (z wyjątkiem tureckich prowincji) i godzą się na aneksję Ko-

Mały garnizon.

Obraz z życia wojskowego w Niemczech

napisał

porucznik Bilse.

37

(Ciąg dalszy).

— Czy naraz tak się pogorszyło? Czy przyszło co nowego? Mówiłeś ostatnim razem, że na razie masz spokój.

— Rzeczywiście mówiłem tak, ale wczoraj rozliczyłem się trochę i widzę, że nie ma innego wyjścia, jak wielka pożyczka. — Chciałbym więc z tobą o tem pomówić, bo przypuszczam, że znajdują się jeszcze jakieś środki i sposoby, żeby nie dopuścić do ostateczności.

Leimann patrzył w zamyśleniu na dywan, po chwili spytał, wzruszając ramionami:

— Ileż tego jest?

— Dwanaście tysięcy marek, ani feniga mniej, chcę się nareszcie zupełnie oczyścić, mam już dosyć tych przypominań i skarg!

— No dobrze, a jakże sobie to wystawiałeś?

— Mam tu jeszcze kilka adresów takich kilku pieniężnych ludzi. Gdybyś był łaskaw jeszcze raz za mnie poręczyć, sądzę, że doszlibyśmy do celu.

— Ręczyć! Ręczyć! Dobrze ci mówię mój kochany, ale w końcu trzeba mieć jakąś podstawę, na której się można oprzeć. Muszę ci wyznać otwarcie, jeżeli nie będziesz mógł zapłacić tych trzech tysięcy marek z zeszłego miesiąca, wpadnę fatalnie razem z mojem ręčeniem.

— O tem nie warto i mówić, to się rozumie samo przez się, że moje zobowiązania wypełnię.

— Ja też o tem nie wątpię, ale naprawdę nie mogę już więcej ręczyć, raczej ciebie chciałem o to prosić, bo i ja potrzebuję pieniędzy.

Borgert patrzył przez chwilę na przyjaciela,

potem zaczął chodzić wielkimi krokami po pokoju.

— Dobrze — zaczął po chwili — zgoda, ty poręczysz za mnie, ja za ciebie.

— Zgoda, to można zrobić, chociaż to jest śmiała gra, bo kiedy raz nagle wszystko zawiedzie, a żaden nie będzie miał feniga, będzie źle.

— Te się nie może zdarzyć, mój drogi, bo gdy teraz wybrnę, nie obawiam się przyszłości. Ożenię się!

— Do diabła, to dzielnie! — Tylko bądź ostrożnym w wyborze swego teścia, inaczej będzie jeszcze gorzej. Jabym mógł coś o tem powiedzieć.

— To się rozumie samo przez się. Na puste obietnice mnie nie złapią. Niżej jak pół miliona, nie ma ze mną interesu.

— W takim razie życzę szczęścia. Ale, ale, co mi przyszło do głowy, gdyby tak z Königiem spróbować. Czy ten nie mógłby sypnąć z parę tysięcy marek?

— O tem i ja już myślałem, ale wątpię bardzo, czy się zgodzi. Bo najpierw musielibyśmy mu dawny dług zapłacić.

— Spróbować nie zaszkodzi. Najwyżej może odmówić, natychmiast napiszę do niego parę słów.

Leimann usiadł przy stole, i wyjął z szuflady arkusz papieru, Borgert zaś przeprosił go na chwilę, gdyż musiał coś ordynansowi powiedzieć.

Czas, kiedy Leimann pisał, chciał wykorzystać, żeby jego żonie powiedzieć dzień dobry i w miękkich pantoflach popędził po tylnych schodach. Drzwi do jej pokoju znalazł na pół otwarte. Podszedł na palcach i zobaczył panią Leimann siedzącą przy lustrze. Obfite jasne włosy spadały jej na ramiona, aż po pas. A gdy podniosła ręce, żeby włosy ułożyć, opadły szerokie rękawy rannego płaszcza, odkrywając wspaniałe białe ramiona. Obraz był piękny i Borgert stał cicho przez chwilę, podziwiając piękną kobietę nie przeczuwającą, że kto obcy ją podpatruje. Nagle otworzył drzwi, podbiegł do niej, pocałował ją gwałtownie w ramię i równie szyb-

ko wybiegł i zszedł po schodach. Z hałasem szedł po korytarzu, powiedział ordynansowi parę słów i z spokojną miną wszedł do swego pokoju.

Ponieważ Leimann jeszcze pisał, usiadł przy oknie, zapalił papierosa i dmuchał dymem we wpadające przez okno promienie słoneczne, w których błękitne obłoczki dymu przybierały dziwnie błyszczące, fantastyczne formy.

Leimann skończył list, wsunął go do koperty i Röse miał go natychmiast odnieść.

— To podziękuję! — powiedział Leimann zadowolony, wstając.

— Cóż tam napisał? — spytał Borgert ciekawie.

— Poprostu, że potrzebuję pieniędzy dla jednego z towarzyszy i dlatego apeluję do jego już tak często okazanej życzliwości. Jako termin oddania naznaczyłem mu trzy miesiące i dałem słowo, że punktualnie będzie oddane, bo wszak mówiłeś, że do tej pory będą pieniądze.

— Ależ z pewnością, żeby ten tylko teraz coś dał, później znajdzie się już reszta.

Tak rozmawiali jeszcze z pół godziny, gdy Röse powrócił z odpowiedzią rotmistrza.

Leimann chwycił od razu gorączkowo za list, ale potem wahał się go otworzyć. Niepewnie patrzył na adres i pytająco spojrzął na Borgerta, który jeszcze siedział wygodnie rozparty w krześle.

Tak często, gdy oczekujemy jakiejś upragnionej wiadomości, mając już list w rękach nie możemy się zdecydować, na otwarcie go, bo może nam przynieść rozczarowanie. Niepewność jest piękniejsza, bo obok bojaźni rozczarowania, kryje w sobie i nadzieję pomysłnej odpowiedzi.

Wreszcie Leimann rozerwał kopertę i rozwinął list.

Borgert widział po obliczu czytającego, który z podniesionymi brwiami i drżącymi rękami stał przed nim, że odpowiedź Königa nie zawierała nic pomysłnego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

rei, a w razie zatargu z Anglią w Indiach zgodziłyby się na wygnanie Anglików z Tybetu; prócz tego obiecują Rosji poparcie w Persji.

W zamian za to żąda cesarz Wilhelm obietnicy cara:

1) że po śmierci cesarza Franciszka Józefa nie obsadzi Bosforu.

2) że nie będzie żądać ewakuacji Bośni i Hercegowiny.

W swoim sprawozdaniu objaśnia hrabia Lamsdorff, rosyjski minister spraw zagranicznych, zamysły cesarza Wilhelma, temi żądaniami bezmała przyznane:

1) cesarz Wilhelm zamierza obsadzić niektóre części Austro-Węgier, zaraz po śmierci cesarza Franciszka Józefa.

2) zapewnić sobie połączenie z Bosforem, a jednocześnie uznać prawa i nietykalność Turcji.

Hrabia Lamsdorff wywnioskował, jak mówi w swym „resumé“, że utajonym zamiarem cesarza Wilhelma jest zawiąkanie Rosji w wojnę z Anglią i Stanami Zjednoczonymi, z obawy przed ich konkurencją w światowej polityce, jaką Niemcy chcą prowadzić, a w dalszym ciągu osłabić Rosję, której stałego politycznego rozwoju i wzrostu sił — Niemcy się obawiają. Wreszcie Niemcy pragną osłabić w ten sposób sławiańskie niebezpieczeństwo.

Całe powyższe doniesienie brzmi cokolwiek awanturniczo, nie jest jednak pozbawione prawdopodobieństwa. Że Niemcy mają apetyt na Austrię, że zwłaszcza Wilhelm II. marzy o pan germańskiej monarchii, to jest publiczną tajemnicą. I o tem również dobrze wiemy, że w tradycjach pruskich leży polityka dwulicowa, oszukańcza i podstępna; „dobre zaś rady“ udzielane Petersburgowi, należą do stałego arsenału pruskich matactw, zwłaszcza gdy chodzi o kwestję polską.

Żydzi a Polacy.

II. Na powyższe iście jeremjuszowe wołania żydowskiego autora odpowiemy krótko: Tak jest, powinniście popełnić samobójstwo, zaprzeczyć się i wyrzeknąć raz na zawsze wiasnej, żydowskiej narodowości z „racji“ i „w imię zasady“, by swemu dotychczasowemu oszustwu asymilacyjnemu dać stygmat prawdy!

Zapewne, powie każdy żyd: odpowiedź ta zakrawa na ironję, ale bo też tą swą „polskością“ kpił żydzi z nas Polaków długo, bardzo długo — a teraz raptem chcą wszystkich Polaków zrobić wielbicielami swej „palestyńskiej idei“, chcą, by wszyscy Polacy przez nich wieki całe bałamućeni — uwierzyli, że oni nigdy nie byli „Polakami“, ale zawsze uczciwymi żydami?!

Zaiste odważne wymaganie.

Lecz... posłuchajmy co nam dalej prawi żydowski autor-patrjota:

„Wyznajemy szczerze, że jesteśmy w Polsce w gościnie. W gościnie do której mamy historyczne, bo nabyte prawo. Poczujemy się też(?) do obowiązków wobec tej ziemi, obowiązków obywatela — tak jak Polak zagranicą — więcej jednak od nas żądać nie można, tak jak nie można od Polaków na obczyźnie.

Żądać, abyśmy porzucili naszą osobistość narodową nikt nie ma prawa“.

Zapewne, nikt niema prawa żądać od żydów zaparcia się narodowości — i dodajmy szczerze — nikt się u nas o to wcale nie kusi, ale też żydzi nie zachowują się wobec nas tak wstrętnie, jak Polacy wobec innych narodowości, wśród których w gościnie przebywają.

To zapewnienie p. Halewiego, dane w imieniu „żydów narodowych“, zasługuje bezwarunkowo na uznanie i możemy go zapewnić, że od żydów na razie niczego więcej nie wymagamy, jeno, by się wobec Polski poczuli tak do obowiązku — „jak Polak zagranicą“ — a zwłaszcza, że jak p. Halewi dalej zapewnia: „nawet i taki stosunek“ żydów do nas nie jest niezbędnym „na zawsze“... „Na zawsze ten stosunek — niemożliwy!“ woła p. H. „Przyszłość musi to inaczej ukształtować. My, żydzi, cel mamy przed sobą. Czy on „utopijny“, o tem sędzić nam tylko wolno, nikomu innemu. Bo gdybyśmy jako tonący zdźbła się chwytały, któż z brzegu ma prawo do nas wołać: puszczajcie to zdźbło!?”

Życzymy żydom, by ich „cel narodowy“ o którym mówi p. H., był dla nich nie „zdźbłem“ lecz... deską ratunku!...

„Dowodzenie, żeśmy (żydzi) Polakami, jest pozbawione wszelkiej logiki, bo gdybyśmy — mówi autor żydowski — byli Polakami nie byłoby kwestji, czy nimi jesteśmy, czy mamy się asymilować... Nikt rozsądny (!) nie może tym, którzy się czują Polakami czynić

zaczutu ze stanowiska sjonistycznego“. W przypisku do tego rozumowania dodaje równocześnie autor bardzo charakterystyczne zastrzeżenie:

„Inna rzecz — powiada on — czy to trwała polskość, czy n. p. następne pokolenie takich Polaków nie przedzierzgnie się stosownie do okoliczności w Węgrów, Niemców lub Francuzów?“ Szczerze ze strony autora żydowskiego zaiste godna pochwały!

Lecz zarazem stwierdzić musimy, że powyższem zastrzeżeniem rozwiązuje p. Halewi ów „węzeł gordyjski“ kwestji żydowskiej u nas: dlaczego w polskość żyda nikt, nigdy, pod żadnym pozorem, nie uwierzył!...

I z tego właśnie pochodzi to szczególne piętno, wyrzeźbione na całym żydostwie: że żaden naród nie wierzy nawet w możliwość asymilacji żydów, a tem mniej w szczerześć ich pod tym względem. Gdy zaasymilowanego Niemca, Francuza, Czecha i t. d. nikt nigdy w Polsce podejrzewać nie będzie o nieszczerześć, a nawet historia nie notuje wypadku, by w najdalszem nawet pokoleniu tego rodzaju zaasymilowany osobnik „przedzierzgnął się“ w osobnika jakiegobądź innej narodowości — to o szczerześci żyda, podającego się za Polaka sam żydowski autor powątpiewa i stwierdza, że nie trwała jest jego „polskość“ — a cóż dopiero my? Nietylko powątpiewamy o szczerześci i trwałości „asymilacji“ żyda, ale uważamy ją za szkodliwą, właśnie dlatego, że pod maską przybranej „polskości“ ukrywa to, o czem mówi p. Halewi — możliwość „przedzierzgnięcia się“ w każdą inną narodowość — jeśli tego wymagać będzie interes jego osobisty, lub interes żydostwa!

Ta niemożliwość asymilacji żydów tkwi w ich religji, która jest na wskroś narodową, i zawiera dla żydów ściśle określony i na najdalszą metę obliczony program polityczny.

I dlatego słusznie twierdzi p. Halewi w dalszym ciągu swej rozprawki, że „kto ma oczy otwarte, a nie chce umyślnie nie wiedzieć, ten musi sobie powiedzieć: Prawdziwa asymilacja zaczyna się dopiero od chrztu“. A dodać powinien, że dotyczy to tylko „asymilacji“ żydów, bo innym narodowościom, religje ich, jako nie „ściśle narodowe i polityczne“, w asymilowaniu się zupełnie nie szkodzi.

Wobec tego — zapytuje autor dalej: „Jaką korzyść mają Polacy z większości tych żydów pół-Polaków? (Raczej farbowanych Polaków.) Czy nie jest to element o wielce wątpliwej wartości w ekonomji narodowej (w polityce), element szkodliwy raczej (bo destrukcyjny) aniżeli pożyteczny?“ i dodaje sarkastycznie: „Cały jego pożytek stanowi chyba zaokrąglenie liczb statystycznych!“

Autor nie mówi o „wyjątkach“ lecz o ogóle żydowskim.

Na pytanie więc, co należy myśleć o stosunku żydów do Polaków, p. Halewi tak odpowiada:

„Mojem zdaniem: nie istnieje tak wielki obowiązek wdzięczności (n. b. względem Polski) aby w imię jego mieli żydzi wyrzec się swej narodowości“. A dalej: „gdyby nie konwencjonalizm, nie miałoby Polacy żadnej przyczyny uważać partji żydów narodowych — a więc sjonistów, za coś pośredniego między wrogiem a zapowietrzonym! Gdyby zerwano z konwencjonalizmem, musiałoby przyjść do ścisłej i radykalnej rewizji wszystkich nawoływań antysjonistycznych, do trzeźwego zbadania wszystkich pytań i zagadnień, a więc do otwartej wymiany zdań“.

„Głos Narodu“ spełnił więc niniejszem jedną częśćkę życzenia p. Halewiego — wymieniliśmy z nim otwarcie „zdania“...

W dalszym ciągu czyni p. H. uwagę: „Zjedynym wyjątkiem żadne pismo polskie nie odważyło się na przyjęcie artykułu broniącego sionizmu. (O ile jest szczerym, bronimy go zawsze!) A czyż nie jest charakterystycznym, że żaden Polak nie stanął w obronie sionizmu, chociaż wielu i to z pewnością nie najgorszych przyznaje mu rację bytu... Wtenczas (w razie uznania sionizmu i otwartej wymiany zdań) okazałoby się, że nietylko dla lojalności wobec Polaków, ale nawet dla miłości patrijotyzmu polskiego więcej jest miejsca w ramach sionizmu, niż w ramach półpolskości (żydowskiej).

Wszak Kościuszkę walczył o niepodległość Ameryki itd.

W dalszym ciągu ostrzega p. Halewi Polaków, przed ową „podłą rasą (sic) żydów“, którzy wobec rozruchów antyżydowskich w Rosji itp. „mają czas“ na serwilistyczno-nacjonalistyczne „umizgi“ do obcych... Autor kończy: „Niechaj dalej judzą (nb. ci „podli pół-żydzi“) niechaj okłamują społeczeństwo polskie, aż im ono samo nie da odprawy.“

Do tych końcowych słów autora artykułu „Żydzi a Polacy“ — jako uczciwych bez zastrzeżeń — nie mamy nic do dodania.

* * *

Zauważyć jednak musimy, że sjonizm taki, jak go propagują spekulanci w rodzaju Nordana, Herzla itp., jest tylko nowem oszutwem i zwraca się stale przeciwko Polakom!...

Znowu demonstracja rusofilska!

Trzecia z kolei demonstracja przed ambasadą rosyjską w Wiedniu. — Podejrzenie fizjogomje. — Rabel w robocie. — Na co Rosja ma pieniądze.

Nasz korespondent wiedeński (Mw.) pisze: W niedzielę, dn. 28 lutego o 4-ej po południu znowu urządzono przed gmachem ambasady rosyjskiej na wiedeńskiej Reiserstrasse demonstrację rusofilską.

Kilkaset, 150—200 wyrostków, przeważnie gołowąsów, komenderowanych przez paru starszych drabów o bardzo podejrzanych fizjognomjach, śpiewało hymn rosyjski, krzyczało „Niech żyje Rosja!“ i wymachiwało zawzięte kapelusze, ile razy ambasador albo urzędnicy ambasady ukazywali się w oknie.

Ponieważ mieszkam na tej ulicy, i to o parę domów od pałacu ambasady, przeto z pomocą lornetki mogłem dokładnie obserwować całą demonstrację. Trwała ona dosyć długo, jak na zbiegowisko uliczne, gdyż niemal cały kwadrans. Demonstranci zajęli nietylko oba chodniki, lecz i cały środek ulicy, słowem, tamowali ruch uliczny i kołowy. Kiedy indziej policja nie pozwala na tego rodzaju zakłócenie porządku publicznego. Niech tu albo tam zgromadzi się garść przechodniów, w tej chwili niby z pod ziemi wyrastają policjanci, którzy nawołują do rozejścia się.

W tym wypadku policja pojawiła się bardzo późno i zachowywała się obojętnie. Pozwalała krzyczeć, hałasować, śpiewać, wymachiwać kapelusami, tamować ruch uliczny. Dopiero, gdy już w oknach ambasady nikt więcej się nie ukazywał, panowie demonstranci raczyli się rozejść. Ani jednej twarzy inteligentnej! Wyrostki od piętnastu do siedemnastu lat, typy terminatorów czeskich, których wywleczono w niedzielę po południu z B. sedy czeskiej na Favoriten albo gdzie indziej, by pocieszyć pana ambasadora po demonstracji antyrosyjskiej, urządzonej w nocy z czwartku na piątek. Banda, pokazująca języki mieszkańcom owej ulicy, którzy z okien przypatrywali się owym przyjaciółom Rosji, robiła wrażenie, jak gdyby ktoś, komu zaley dowieść, iż Rosja ma w świecie przyjaciół — z pomocą rubla na osobę zakupił sobie całą demonstrację.

Żołnierze rosyjscy w Mandżurji padają niby muchy z zimna, bo skarb rosyjski nie ma pieniędzy na kupienie kozuchów; na wynajmowanie demonstrantów pieniądze są!

Austrja w Mitrowicy.

Informacja posła Kłofacza o Mitrowicy. — Tytuł prawny do zajęcia Mitrowicy. — Cel tej wyprawy. — Kolej do Saloniki.

Nasz korespondent wiedeński (Mw.) pisze:

Posel radykalno-czeski Kłofacz w wydawanym przez siebie czasopiśmie „Czeska demokracja“ (Praga) utrzymuje, że Austro-Węgry obsadzą w dniu 15 kwietnia Mitrowicę. Zaznacza on, że tę informację otrzymał z źródła jak najbardziej wiarogodnego; że plan ekspedycji opracowano już do najdrobniejszych szczegółów; że data i komendant wyprawy już ustaleni. Niepewnym jest tylko, czy Austro-Węgry poprzestaną na Mitrowicy, albo też posuną się dalej na południe.

Nie chcę ubliżać posłowi Kłofaczowi, lecz jego donkiszoterja polityczna nie napenia mnie zaufaniem do jego informacji publicystycznych.

Z drugiej strony zajęcie Mitrowicy przez Austro-Węgry, acz może nie w tym terminie, który podaje posel Kłofacz, jest prawdopodobnem z dwóch powodów:

Przedewszystkiem monarchja Habsburska ma tytuł prawny, na podstawie którego mogłaby zająć Mitrowicę. Dnia 21 kwietnia 1879 r. zawarła z Turcją konwencję, upoważniającą do obsadzenia wojskami austro-węgierskimi Sandżaku Nowy-Bazar wraz z miastem granicznym wilajetu Kosowskiego, Mitrowicą. Do tej pory Austro-Węgry tylko częściowo skorzystały z owej konwencji, co przecież nie odbiera jej wartości i mocy obowiązującej. Przeciwno całkowitemu wprowadzeniu w życie owej konwencji Włochy nie mogą protestować, gdyż jest ona wpływem kongresu Berlińskiego.

Powtóre, trzeba pamiętać, iż Mitrowica posiada dla Austro-Węgier wartość szczególną jako końcowa stacja kolei, która, wychodząc z Sa-

loniki, biegnie przez całą Macedonję na północ i kończy się w Mitrowicy.

Do tej pory Austria nie miała własnego połączenia kolejowego z Saloniki i musiała się posługiwać drogą żelazną, która biegnie przez terytorjum Serbji. Gdyby teraz można było połączyć koleją żelazną Serajewo z Mitrowicą, Austro-Węgry pozyskałyby także połączenie kolejowe z Saloniki.

Sułtan do tej pory odmawiał pozwolenia na budowę tej drogi żelaznej. Być może zatem, iż wieść o zajęciu Mitrowicy jest pogrózką, puszczoną rozmyślnie przez Austro-Węgry, by zmusić sułtana do zezwolenia na budowę, gdyż w przeciwnym razie Austro-Węgry na własną rękę wbrew sułtanowi załatwią całą sprawę.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dnia wtorek Albina biskupa i Antoniny panny; we środę Heleny cesarzowej wdowy i Sympliejusza papieża.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 6 minut 26, zachód przypada o godz. 6 minut 17, długość dnia godzin 10 minut 50.

Kupuje o tylko u Chrześcijan!

Z KRAJU.

Tarnów 28 lutego. (Nowa placówka. — Lista przysięgłych. — Koncert kompozytorski. — Wieczór trzech wieszców.) Do walki, toczącej się od niedawna na polu naszego rodzimego handlu i przemysłu, stanął w Tarnowie nowy bojownik. — Oto otwarto „Dom rolniczo-ogrodniczy“, w którym asydująca ma wszelkiego rodzaju nasiona, oraz artykuły, wchodzące w zakres ogrodnictwa i rolnictwa, ponadto owoce, jarzyny, kwiaty cięte i doniczkowe, drzewka owocowe, a wreszcie nawozy sztuczne.

Przedewszystkiem działalność tego „D. m.“ zwraca się przeciw firmie p. Mauthnera w Bidapeszcie, który tutaj założył filję, powierzając jej prowadzenie żydowi Weintraubowi. — Z całą t-dy świadomością „D. m.“ jako instytucja chrześcijańska, staje do walki konkurencyjnej, wprowadzając w handel produkty krajowe, nabywane bądź to z pierwszej ręki, bądź od firm chrześcijańskich, a nie szukając wielkich zysków, pobija i jakością i ceną zachwalane towary mauthnerowskie. Spodziewać się należy, iż publiczność tak miejscowa, jak i zamiejscowa da pierwszeństwo firmie chrześcijańskiej, na czem nawet materialnie wyjdzie lepiej.

Pod względem zewnętrznym nowy handel przedstawia się bardzo ponętnie. Umieszczony przy ulicy Krakowskiej, w hotelu Krakowskim nęci oko gustownie urządzone wystawą, pełną świeżych jarzyn i kwiecica.

Nowej instytucji życzymy jak najpomyślniejszego rozwoju.

* Na pierwszą kadencję sądu przysięgłych w bieżącym roku wylosowano w Tarnowie następujących przysięgłych głównych: Pudę Pawła, rolnika z Miechowie Wielkich; Rypuszyńskiego Janusza, budowlanego z Tarnowa; Wojnarowskiego Michała, właśc. realn. z Pilzna; Sieronia Andrzeja, rolnika z Bolesławia; Marochwickiego Antoniego, rolnika z Lasówki; Koszyka Bolesława, właściciela fabryki w Tarnowie; Krzywonia Szymona, rolnika z Ryglie; Odberzychleba Wojciecha, rolnika z Rudki; Wilczyńskiego Stan. wł. realn. z Chotowy; Krzeka Jana, właśc. realn. z Czarnej; Króla Jana, rolnika z Brzeźówki; Skołubę Tadeusza, właśc. dóbr z Lubiny; Pawełca Józefa, rolnika z Kupienia; Kusza Józefa, buchaltera Kasy osocz. w Tarnowie; Łabną Tomasza, rolnika ze Skrzyszowa; Nskończego Józefa, rolnika z Gumnia; Miętusa Bolesława, kupca z Tuchowa; Mermela Józefa, właśc. folwarku z Woli Wadowskiej; Szulakiewicza Karola, rolnika z Krzyża; Trzecińskiego Władysława, właśc. folwarku z Woli Zdakowskiej; Arwaja Wiktora, prof. gimn. z Tarnowa; Mazura Wojciecha, rolnika z Dąbrówki Tuchowskiej; Christjaniego bar. Henryka, właśc. dóbr z Wolicy; Wantucha Jana, rolnika z Burzyana; Koniuszego Anastazego, wł. realn. z Tarnowa; Romera hr. Aleksandra, właśc. dóbr z Borowy; Koconia Ferdyn., rolnika z Szczepanowie; Dudę Piotra, rolnika z Siemiechowa; Brudnego Stanisława, rolnika z Szywnawdu; Pieroga Jana, rolnika z Maniowa; Bielatowicza Jędrzeja, rolnika z Sepnicy; Nowaka Franciszka, rolnika z Miechowie Wielkich; Mateja Stanisł., rolnika z Zawady; Mateja Jana, wł. realn. z Mokrzyca i Bojana Władysława, rolnika z Ryglie.

Na zastępców wylosowano: Nowak Jakób szewc, Friess Izak właśc. realn., Ofiar Henryk kupiec, Niedziolczyk Jan kupiec, Holländer Mojżesz właśc. real., Haber Aron handlarz drzewa, Kapellner Izak kupiec, Lichtblau Herman fabrykant i Neumana Leon restaurator, wszyscy z Tarnowa.

* Dnia 3 marca urządza intymne Towarzystwo

muzyczne koncert kompozytorski dra Władysława Zeleńskiego, który sam objął dyrygenturę orkiestrą. — W program wchodzi najpiękniejsze kompozycje Zeleńskiego, a. p. „Janek“, „Noc majowa“ i inne. W koncercie bierze udział artystka-śpiewaczka p. Zofia Piłarska, oraz obór Towarzystwa muzycznego.

* Wieczór trzech wieszców urządzają kandydaci IV. kursu tutejszego seminarjum nauczycielskiego, przeznaczając dochód z wieczoru w połowie na budowę kaplicy szkolnej, a w połowie na szkołę dla analfabetów Tarnowie. Wieczór odbędzie się w sali Sokoła dnia 3 marca b. r.

Wóz sypialny kursujący obecnie tylko pomiędzy Wiedniem a Krakowem przy pociągach pośpiesznych Nr 3 i 4 kolei Północnej (odjazd z Wiednia o godz. 10 05 wieczorem, przyjazd do Krakowa o 6 19 rano, odjazd z Krakowa o 10 wieczorem, przyjazd do Wiednia o 6 16 rano) będzie kursował począwszy od 1 marca r. b. pomiędzy Wiedniem a Podwołoczyskami. Odjazd z Wiednia nastąpi o 10 5 wieczorem, przyjazd do Krakowa o 6 19 rano, do Lwowa o 1 30 po południu, a do Podwołoczysk o 6 10 wieczorem. Odjazd z Podwołoczysk nastąpi o 10 36 przed południem, ze Lwowa o 2 50 po południu, z Krakowa o 10 wieczorem, a przyjazd do Wiednia o 6 15 rano.

Za użycie jednego miejsca do spania we wozie sypialnym, należy uiścić oprócz kupionego biletu do jazdy jeszcze następującą należność dodatkową, a mianowicie:

Z Wiednia do Krakowa pierwszą klasą 12 50 koron, drugą klasą 11 kor.; z Wiednia do Lwowa pierwszą klasą 16 50 kor., drugą klasą 14 kor.; z Wiednia do Podwołoczysk pierwszą klasą 20 kor., drugą klasą 16 kor.

Powyższe ceny budzić muszą zastanowienie. Różnica między klasą drugą a pierwszą jest na drodze z Wiednia do Krakowa bardzo mała. Uderza także nieproporcjonalny stosunek cen między należnością za jazdę w wagonie sypialnym z Wiednia do Krakowa a z Wiednia do Podwołoczysk. Wreszcie ceny te są węglem za wysokie; na linii Londyn Edynburg, trzy raz najmniej tak długiej, jak Kraków-Wiedeń, płaci się za użycie wagonu sypialnego jedną trzecią cen wymaganych u nas. I wagony tamtejsze są o wiele wygodniej urządzone, niż te, które kursują w Austrii.

Dla porównania dodać jeszcze musimy, że w Rosji na linii Podwołoczyska-Baku, wynoszącej p rę tysięcy kilometrów, za użycie miejsca do spania płaci się tylko 1 rubel 50 kop.

Proces o wymuszenie. Przed trybunałem orzekającym w Stańskawie odbyła się onegdaj rozprawa karna przeciw Feliksowi Świdarskiemu o zbrodnię wymuszenia. Napisał on list w swoim czasie do właściciela dóbr p. Antoniego Skrzyńskiego, w którym pod nazwiskiem Józefa Urbańskiego, anarchisty, domagał się pod groźbą śmierci, od p. Skrzyńskiego 10.000 złr. „imieniem 43 braci“. Świdarskiego skazano na 6 miesięcy ciężkiego więzienia.

KRAKOW, 1 marca.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się we czwartek, dnia 3 marca o godz. 6 wieczorem.

Z czytelni akademickiej donoszą nam: Dnia 21 marca b. r. (poniedziałek), odbędzie się odczyt ze współudziałem: Henryka Siekiewicza, prof. J. Kalenbacha z Warszawy i prof. M. Zdziechowskiego z Krakowa. Prof. Kalenbach wyłoży odczyt na temat: „O kuratorji wileńskiej Adama Czartoryskiego“ na podstawie nieznanych materiałów.

Walne Zgromadzenie członków krakowskiego ochotniczego towarzystwa ratunkowego, odbędzie się w sali Rady miejskiej dn. 6 marca o godz. 4 po południu z programem następującym: 1) Zagajenie. 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 3) Sprawozdanie Zarządu. 4) Sprawozdanie komisji kontrolującej. 5) Zmiana statutu. 6) Wybór prezesa, wiceprezesa i 10 członków Wydziału. 7) Wnioski Wydziału.

Zjazd lekarzy i przyrodników zwołany na czerwiec i lipiec do Lwowa, został odroczone na nieoznaczony czas z tego powodu, że wielka liczba lekarzy z Królestwa Polskiego, którzy swój udział zgłosili, nie może w zjeździe wziąć udziału. Część bowiem wyjechała na teren wojny, a pozostali nie mogą uzyskać paszportów, gdyż rząd rosyjski chce ich mieć — w razie potrzeby — każdej chwili do dyspozycji.

Wieczorek muzykalno-wokalny na cele dobroczynne odbędzie się dziś w pensjonacie „Lithuania“ (ul. Podwale 1. 3) o godz. 8 wieczorem. Program wieczorku wypełnią swymi występami pnie: Sarnicka, Świdarska, Ordonówna, Heumana, oraz panowie: Hock i Bursa.

Walne Zgromadzenie członków Spółki kredytowej krakowskiego Tow. Wzaj. Ubezpiecz., odbędzie się w sobotę dn. 5 marca o godz. wpół do 6 po południu z następującym programem: 1) Sprawozdanie z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2) Zamknięcie rachunków. 3) Uzupełniające wybory do Rady nadzorczej.

Z cechu piekarzy. Wczoraj popołudniu odbyło się posiedzenie cechu piekarzy w sprawie podrożenia pieczywa. Na poprzednim posiedzeniu uchwalono podnieść cenę chleba o 4 hal. na kilogramie, od 1-go marca począwszy. Również postanowiono nie wypiekać bułek 2 halerzowych, lecz tylko 4-halerzowe. Zaniechanie wypiekania bułek 2 halerzowych będzie w istocie podrożeniem pieczywa, które da się dotkliwie uczuć wszystkim warstwom ludności. Czynu tego zupełnie nie uzasadnia podniesiona cena mąki, bo w roku 1902 cena była wyższą, a jednak nie projektowano wtedy zniesienia wypiekania bułek 2 halerzowych.

Poważni majstrowie oponowali wtedy. Wczoraj próbowano jednak wniosek powyższy przeprowadzić. Relacje z posiedzenia co do podniesienia cen pieczywa cech ma złożyć dzisiaj w komisarjacie targowym miejskim.

Wzajemna pomoc czy Towarzystwo przyjaciół nauczycieli ludowych? W auli uniwersytetu odbyło się w niedzielę, t. j. 28 lutego, posiedzenie organizującego się „Tow. przyjaciół nauczycieli ludowych“. Prof. dr Ulanowski oświadczył w swem zagajeniu, że celem Towarzystwa jest niesienie pomocy materialnej członkom tegoż przez budowanie sanatoriów, udzielanie zapomóg i t. p. Każdy kto złoży na cele Tow. rocznie 2 kor. albo jednorazowo 50 kor., może być przyjęty za członka. Po przemówieniu prof. dra Ulanowskiego wywiązała się gwałtowna dyskusja na temat, że nazwa „Tow. przyjaciół nauczycieli ludowych“ ubliża nauczycielstwu, że więc lepszą byłaby nazwa „Wzajemna pomoc“.

Mimo oświadczenia prof. dra Ulanowskiego, że nazwa taka „Wzajemna pomoc“ nie jest odpowiednią, gdyż Towarzystwo to niema mieć charakteru li tylko filantropijnego, mówcy niektórzy, a zwłaszcza dyr. Petelenz, obstawali przy niej usilnie. Po dłuższej dyskusji, w której zabierali głos wiceprezydent Leo, p. Alfred Szczepanowski, dyr. r. m. Maciejowski, uchwalono wniosek dyr. Petelenza: „Komitetem dla zajęcia się całą sprawą jest wydział Tow. pedagogicznego, który się uzupełni 6 członkami z ludzi, nie należących do nauczycielstwa“, oraz wybrano komitet w skład którego weszli pp: wiceprezydent Leo, Alfred Szczepanowski, poseł Petelenz, dyr. Maciejowski. Komitet ten ma zająć się ułożeniem statutu Towarzystwa.

„Samopomoc lekarzy“. W niedzielę ubiegłą odbyło się walne zgromadzenie Tow. „Samopomoc lekarzy“. W zastępstwie prof. dra Jordana, przewodniczył wiceprezes doc. dr Brauna. Podniósł on znaczenie lwowskiego dwutygodnika „Głos lekarzy“ dla stanu lekarskiego. W uszanowaniu potrzeby piśmnia, przyznał mu subwencję w kwocie 1000 koron. Również postanowiono wnieść protest do tutejszej Izby lekarskiej w sprawie obstrzeżenia dyscyplinarek projektowanych przez nową ordynację lekarską.

Zgromadzeniu obydwaj wnioski przyjęli oklaskami. Wspomniawszy, poświęconego zmarłemu członkowi zarządu, ś. p. prof. drowi Trzebińskiemu wysłuchano, powstawszy z miejsc.

Liczba członków Tow. stale się powiększa, a obecnie liczy 649 członków. Towarzystwo udzieliło w tym roku swoim członkom 7 zapomóg, w kwocie łącznej 13.000 koron, oraz potrzebki w kwocie 1400 koron. Przychody wynosiły 9790 kor. 17 halerzy, rozchody zaś 6095 kor. 98 hal.

Sprawozdanie ze zgromadzenia przyjęło jednogłośnie. Następnie uchwalono zmianę niektórych paragrafów statutu i wkładkę na rok bieżący w wysokości dotychczasowej t. j. 1 kor. miesięcznie, oraz wprowadzenie reguł na pomnożenie funduszu pomocowego dla wdów i sierót po członkach. Kilkanaście wniosków oddano wydziałowi do skrupulatniejszego przepatrzenia i ewentualnego załatwienia.

W końcu wybrano przez atlamację prezesem prof. dra Jordana, I wiceprezesem prof. Ziembickiego ze Lwowa, II wiceprezesem dra Bygdauka, I sekretarzem dra Langiego, II sekretarzem dra Weinsberga, skarbnikiem dra Słapę; członkami wydziału: drów Brauna, Flisa i Steuermarka; członkami komisji kontrolującej: drów Bernadzikowskiego z Brześcia, Bielńskiego i Szoenaguta; członkami sądu polubownego: drów Aronsohna z Podgórza, Cerehe, Lustgartena, Łazarskiego i Wojnarowskiego z Chrzanowa.

Z teatru ludowego. Artysta teatru ludowego obecnie pilnie zajęty są próbami w „Chałma Krakowera“, który jako premiera ukaze się na scenie we czwartek dnia 3 marca.

Następnie czyni się przygotowania na szereg występów znakomitej wodewilistki p. Adolfiny Zimajer, cieszącej się olbrzymim powodzeniem we Lwowie. Występy p. Zimajer rozpoczną się we wtorek dnia 8 marca.

Jednocześnie wchodzi w skład trupy teatru ludowego ulubiony komik p. Władysław Kioński, który w Krakowie i w całej Galicji jest ulubieńcem publiczności, jako obdarzony szczerym humorem.

„Gwiazda“ krakowska przy ulicy Granicznej 1. 6, odegrała w niedzielę dnia 28 lutego 1904 roku przy szczególnie zapelnionej sali trzy jedynaki. W fra-

Józef Krzyszkowski

w Krakowie, przy ul. Florjańskiej 1. 17
naprzeciw hotelu „pod Różą“

poleca po tanich cenach na damskie suknie
Najmodniejsze materje wełniane czarne i kolorowe.
Najrozmaitsze materje bawełniane i niciane kolorowe.
Chustki, Piędy, Echarpki wełniane, Koce wełniane i bawełniane, Kapy, Szyfony, Perkale, Dymki białe, Dryje, Firanki, Pończochy, Skarpki, Chusteczki do nosa, Ręczniki.
Wszystkie towary w doborowych gatunkach.

szce scenicznej „Lorenzo i Jessyka“ p. Wł. D. do-
brze odegrał rolę studenta gimn. w mundurku reali-
sty (zdaje się przez nieuwagę). — W „Tajemnicy“
gra pp. Sirob., Wierzch. i pań: pny Król. i pny
Wach., jako subretki w stroju kostjumowym, wypa-
dła bez zarzutu. Na zakończenie odegrano „Zuch
dziewczynej“, operetkę w 1 akcie podług K. Z. W
tej operetce na słuszne brawa za wyborne wykona-
nie zasłużyli: pp. Lud. Ryb. w roli szynkarza, Jan
Szpak jako poszukiwacz i pna Urbańcz. jako Małgo-
sia, oras pp. Bol. Kądz., M. Trawka i Łopatyń. Ama-
torom publiczność nie szczędziła zasłużonych okla-
sków. — Zaznaczyć tu wypada, że ruchliwe to sto-
warzyszenie, równie jak i lat ubiegłych, cieszy się
poczwernym i wielką popularnością.

Komitet zabawy stowarzyszenia polskich rękod-
zielników „Gazda“ w Krakowie urządzonej w sali
Strzeleckiej składa na tem miejscu publiczne podzię-
kowania p. Franciszkowi Macharskiemu, znanemu
kupurowi w Krakowie, za przesłane 20 koron na cele
tego stowarzyszenia.

Przedstawienie amatorskie w sali „Sokoła“ na
dochód „Przytuliska“ odbędzie się nieodwołalnie w
niedzielę tj. 6 marca b. r. o godz. 7 1/2 wieczór. —
Rozpocznie 1 aktówka z francuskiego „Przysługa“,
poczem nastąpi produkcja chóru akademickiego, a
zakończy 1 aktówka „Początek jedynaczka“ hr. Fre-
dry. Pozostałe do rozsprzedaży bilety będą od środy
tj. 2 b. m. d. nabywać w cukierni p. Maurizio, zaś
w dzień przedstawienia od godz. 6 wieczór przy
wejściu do sali „Sokoła“.

Da wygodę publiczności postarał się wydział
Przytuliska, aby wozy tramwajowe oczekiwały przed
gmachem „Sokoła“ po przedstawieniu.

Małoletni oszust. Policja aresztowała niejakie-
go Józefa Schmidta, byłego ucznia gimnazjalnego, któ-
ry od pewnego czasu dopuszczał się oszustwa po rozma-
itych sklepach.

Oszustwo to polegało na tem, iż wchodził do
sklepu w zamiarze zmiana 20 h. na pojedyncze
halerze. Gdy mu wypłacano 20 h. on uprzejmie
twierdził, iż dał do zmiana nie 20 h. lecz koron-
kę. W ten sposób udawało mu się wywieść w pole
kilku naiwnych kupców. Józef Schmid był już kil-
kakrotnie karany za kradzież.

Nagły zgon. O godz. 12 minut 55 w nocy we-
zwano pogotowie ratunkowe do J. Nowaka, szewca,
liczącego lat 64, zamieszkałego nad Rudawą w do-
mu pod l. 11. Zgon nastąpił skutkiem pęknięcia aor-
ty. Pogotowie przybyło na miejsce, skonstatowało już
śmierć.

Samobójstwo. Kapral policyjny doniósł wczoraj
o godzinie 2 po południu telefonicznie do pogotowia
ratunkowego, że około godziny pierwszej powiesił się
w swoim mieszkaniu stróż domu pod l. 13 w Rynku
głównym. Samobójcą był Wojciech Łyko, 70 lat li-
czący, rodem z Grzegórzek, notoryczny pijak. Po
przybyciu pogotowia ratunkowego na miejsce samo-
bójstwa, zastano zmarłego, odciętego i leżącego na
ziemi, a Marja Łyko, żona nieboszczyka oszajmiła,
ze dr Schaitler, był przy zmarłym i że zarządził od-
wieszenie zwłok do trumny na omentarz.

Amatorzy ślizgawki. Jest ich właściwie trzech:
Zrotowski, Jan, Plewa Józef i Zak Stanisław, wazy-
scoy trzech jeszcze bardzo młodzi. Wnioskując z kilko-
dniewnego mrozu, przewidują alii dłuższy okres ciężkiej
zimy. Ba! ale cóż zimy, skoro lód nie będzie? —
Wprawdzie sami lód żadnych nie posiadali, ale
mieli je inni — to przecież wszystko jedno. Rezul-
tat tych namysłów był ten, że pewnego dnia usz-
dzili śmiały napad na dwóch ślizgawczych się na bło-
niskach obłopców, pobili ich, odebrali im łyżwy i w
ten sposób zaopatrzyli się na cały sezon. Obecnie
poszkodowani zgłosili się na policję z zawiadomie-
niem o tym charakterystycznym, — a zaczynającym
w naszym mieście nabierać prawa obywatelstwa —
sposobie kradzieży w jasny dzień. Policja umieściła
trzech amatorów ślizgawki w areszcie.

Futerał z narzędziami lekarskimi i lekarstwami,
zapomniany ubiegłej niedzieli w dorótkę, złożono w
inspekcji policyjnej.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje:
fortepiany, pianina, harmonje i pianole —
krajowe i zagraniczne — nowe i przebrane —
za gotówkę i na spłaty — bez saliczki.

Repertuar teatru miejskiego.

We wtorek 1 marca: „Kopciuszka“, widowisko fanta-
styczne w 6 obr., przerobił A. Walewski (po raz 19).

We środę 2 marca: „Interes przedewszystkiem“, kom.
w 3 akt. A. Mirbeau (przedstawienie popularne).

We czwartek 3 marca: „Eros i Psyche“, powieść sce-
niczna w 7-miu odsłonach, Jerzego Żuławskiego. Muzyka
Jana Galla.

W sobotę 5 marca: „Capstrzyk“ (Zapfenstreich) sztuka
w 4 akt. Fr. A. Beyerleina (nowość).

W niedzielę 6 marca o godz. 3 po południu: „Wesele
Figara“, kom. w 5 akt. Beaumarchais'go (ceny niższe do
połowy).

W niedzielę o godz. 7 wieczorem: „Capstrzyk“ (Za-
pfenstreich), sztuka w 4 akt. Fr. A. Beyerleina (po raz
drugi).

Repertuar teatru ludowego.

We czwartek 3 marca: „Chaim Krakower“, obraz sce-
niczny w 4 odsłonach Józefa Piaseckiego (nowość).

W sobotę 5 marca: „Chaim Krakower“, obraz sceni-
czny w 4 odsłonach Józefa Piaseckiego (po raz drugi).

W niedzielę 6 marca: „Chaim Krakower“, obraz sce-
niczny w 4 odsłonach Józefa Piaseckiego (po raz trzeci).

We wtorek 8 marca pierwszy gościnny występ p. Adol-
fina Zimajer.

Kącik humorystyczny.

Przez opisanie.

— Niema pan tak co wobec mnie nosa do góry
zadziera! Ja jestem jednym z tych, którzy dają lu-
dzkości pierwsze podstawy do kroczenia w świat i
życie!

— A czemuż pan właściwie jesteś?

— Szewcem.

Szczyt skąpstwa.

— Twój stary musi być strasznie skąpy, jest
przecież szewcem, a jednak ty masz dziurawe buty.

— Mój drugi, to jest nie w porównaniu ze stner-
stwem twego ojca — wszak jest dentystą, a twój
mały braciшек ma tylko jeden ząb!

Z TEATRU.

Przedstawienie operetkowe.

Weszło już w zwyczaj, że Towarzystwo mu-
zyczne urządza corocznie przedstawienie opero-
we, jako popis młodych sił, kształcących się w
śpiewie. W tym roku przyłączył się do zwy-
czaju piękny cel poparcia Towarzystwa Oświaty
ludowej, a wybór na popis klejnotów wesołej
muzyki ofenbachowskiej okazał się niezwykle atrak-
cyjną. Teatr był wysprzedany na długo przed przed-
stawieniem.

Wszyscy śpiewacy w obu operetkach spre-
zentowali materiały wokalne, na różnych stop-
niach rozwoju, ale dobre i dające chlubne świad-
ectwo pracy prof. Marsa. Wykonawcy „Skrzy-
piec czarodziejskich“ (pp. Koźminówna, Łowczyń-
ski i Zieliński) śpiewali swoje partje, pomijając
małe nieznaczne wykołejanie, bez zarzutu, w
grze mieli taką ujmującą nieporadność, właściwą
amatorom nieobeznany z dną sceną. „Wesele
przy latarniach“ szło za to z życiem i humorem
i wykazało poza dobrem muzycznym uzdolnie-
niem wykonawców (pp. Chrapczyńska, Drozdow-
ska, Ręchtówna, Walewski, Tadejski), pewną
ruchliwość i zacięcie sceniczne. Oble operetki
przyjmowano bardzo życzliwie.

Wieczór zakończył się żywym obrazem, apo-
teozującym „Jutrzenkę“, ukladu p. H. Szczygł-
skiego, znanego już zaszczytnie z wieczoru Ma-
tejkowskiego.

Z sali sądowej.

Wojna domowa.

W urzędzie podatkowym w Szawinie, dziwne
wyrodziły się stosunki między tamt. egzekuto-
rem podatkowym Pawłem Sobolewskim i jego
żoną Katarzyną, a wożym urzędu podatkowego
J. Złobylakiem i żoną jego Anną...

Dwa te stała małżeńskie, mieszkające w je-
dnej ubikacji, wiodły ze sobą od dłuższego cza-
su spory o przeróżne „drobne sprawy“, zrazu
niewykraczające zbytnio poza ramy względnej
przyzwoitości — lecz ostatnimi czasy, już w
„niemożliwie ordynarny sposób“ objawiające się
na zewnątrz... Krótce mówiąc, ile razy Sobolew-
ska ze Złobylakową spotkały się w sieni domu
w którym mieszkają, tyle razy zwymyślały się,
ale że zazwyczaj nie było przytem świadków,
więc sprawa nie mogła być zawleczoną do są-
du... A obie widocznie tej sposobności wyczeki-
wały, aż wreszcie się nadarzyła... Ale w tym wypad-
ku brały udział już nietylko same kobiety,
ale i ich mężowie... I stało się, że Sobolewscy
zwyzywali Złobylaków, że „kradną węgiel era-
ryalny“ i że na czemś tam „znają się jak
świnia na pieprzu“ i „że obojgu po jednej kłepce
brakuje“...

Złobylaki milezeli, a że mieli świadków te-
go zajścia, więc pozwali małżonków Sobolew-
skich do sądu o obrazę czci... Sąd skazał Sobolew-
skich na 14 dni aresztu, lecz od tego wyro-
ku Sobolewscy odwołali się do apelacji kra-
kowskiej.

I odbyła się onegdaj rozprawa apelacyjna,
i mimo dzielnej obrony rzecznika prawnego, ape-
lantów, i twierdzenia, że „o kradzieży“ mówio-
no raczej „zartem niż na serio“, i że powiedzieć
komś, że się na czemś zna, jak n. p. „wół na
zaćmieniu księżycy“, lnb — jak w tym wypad-

ku — „świnia na pieprzu“, nie jest obrazą —
sąd apelacyjny był widocznie innego zdania,
gdyż potwierdził wyrok, wydany na Sobolew-
skich przez pierwszego sędziego, lecz uwzględ-
niając wiele okoliczności łagodzących, zamienił
im karę aresztu na grzywnę.

WOJNA.

Depesze dzienne.

Blokada Władywostoku.

London 29 lutego. „Daily Mail“ donosi z Hu-
kodate. Jak słychać, ostatniego czwartku miała
miejsce blokada Władywostoku.

Potyczki w Korei.

London 29 lutego. „Standard“ donosi z Tokio,
że pół mili na północ od Piengiang zauważo-
no oddział piechoty rosyjskiej, który
się cofnął wobec strzałów japoń-
skich.

Japończycy w Czemulpe.

London 29 lutego. „Times“ donosi z Czemul-
po pod datą 27 b. m.: Japończycy wylądowali
podczas ostatnich dni w Czemulpo jedynie ży-
wność, konie i tren. Ogółem wylądowało
20.000 ludzi i 6 baterji.

Ruchy wojsk chińskich.

Szangaj 29 lutego. Cztery pociągi opuściły
Paotingfu i wiozą wojsko na północno wschodnią
granice. Ostatni transport odjedzie dzisiaj. Ilość
wysłanego stąd wojska wynosi 10.000. Wszy-
stkie wojska w Paotingfu zostały zastąpione wojs-
kami sprowadzonymi z prowincji Szantung.

Orkan na morzu Żółtem.

Petersburg 29 lutego. Dzisiaj sroży się na
Żółtem morzu orkan i burza. Morze jest bardzo
niepokojne i uniemożliwia lądowanie.

Rozbrojenie rosyjskiej kanonierki.

Szangaj 29 lutego. Wszystkie interesowane
mocarstwa miały się zgodzić na rozbrojenie
kanonierki „Mandzur“ i na sprowadzenie
jej żagli do Pekinu, gdzie ją miano zatrzymać,
aż do ukończenia wojny.

„Retwizan“, „Pallada“, „Nowik“.

Niuczwan 29 lutego. Binro Reutersa donosi,
że inżynier zagraniczny, sprowadzony dla napra-
wienia „Retwizana“ oświadczył, że niema
żadnej nadziei naprawienia go. Pró-
by zatkania otworów w „Retwizanie“
wyrwanych japońskimi torpedami nie udały
się.

„Pallada“ znajduje się jeszcze w dokach.
Krażownik „Nowik“ jest naprawiony.

Depesze nocne.

Z Portu Artura.

Petersburg 1 marca. Ros. aj. telegr. otrzy-
mała następujący telegram od swego prywatnego
korespondenta Lianjang z daty wczorajszej: Zy-
jący w Inkau cudzoziemcy donoszą, że flota ja-
pońska otrzymała rozkaz, aby d. 1 marca bez-
warunkowo szturmem zajęła Port Artura.

Port Artur 1 marca. (Ros. aj. telegr.). Mimo
szalejącej ubiegłej nocy burzy zauważono na ho-
ryzoncie japońskie okręty rekonesansowe.

London 1 marca. (Tel. wł.). Według wyja-
śnień dzienników angielskich, plan zamknięcia
Portu Artura przez zatopienie okrętów udał się
o tyle, że Japończycy zamknęli wejście
do przystani wewnętrznej.

Bombardowanie Portu Artura.

London 1 marca. (Tel. wł.) „Morning Lea-
der“ donosi, że w nocy z piątku na sobotę flota
japońska bombardowała Port Artura. Bombar-
dowanie trwało do świtu.

Rozkaz dzienny.

Petersburg 1 marca. Rosyjska agencja tele-
graficzna otrzymuje następujący telegram od
swego korespondenta z Portu Artura z dnia 28
b. m.:

„Generał Stössel wydał rozkaz dzienny z da-
tą wczorajszą, w którym przypomina wszystkim
tym, którzy powołani są do obrony twierdzy i
ufortyfikowanych rejonów, jako też całej ludno-
ści, że Japończycy uważają za kwestję swego
honoru narodowego, zająć Port Artura. Z ciąg-
łych ataków Japończyków i bombardowania
twierdzy i rozmaitych zatok, wynika, że nieprzy-
jacieli zamierza na półwyspie wylądować i usi-
lnie zająć twierdzę, a w razie nieudania się te-
go planu, zniszczyć linje kolejową. Nieprzyja-
ciel jest jednakże w błędzie; nasze wojska i lu-
dność są świadome, że nie ustąpią. Musimy wal-
czyć do ostatka, ponieważ ja, komendant, ni-
gdy nie wydam rozkazu do cofnięcia się. Zwracam na to uwagę tych, którzy mają
mniej odwagi i wzywam wszystkich, aby byli

Chrześcijański Handel

pod firmą

STANISŁAW HESKI

W KRAKOWIE

przy ulicy Floryańskiej L. 37, obok domu Matejki,

Czyta lato płótna holenderskie, rumburskie, irlandzkie na bielnię i pościel. — Płótna na wyspy, —
Szyrtyngi, Szyfony, Dymki. — Bielizna stołowa, biała i kolorowa. — Ręczniki odpasowane i na mo-
try. — Chustki do nosa płócienne i batystowe, białe i kolorowe. — Barczany i piki białe. — Bielizna
gotową damską i męską. — Bieliznę Dra Jaegera, kaftaniki i kaletony trykotowe. — Pończochy i
skarpetki wełniane i bawełniane. — Koldry watowane. — Wszelkie zamówienia uskutecznią się
w najkrótszym czasie. 2505

Ceny najniższe.

przekonan, że konieczna jest walka na życie i śmierć. Kto bez walki odejdzie, ten się nie ocałi. Nie mamy drogi do wyjścia. Z trzech stron otacza nas morze, z czwartej będzie nieprzyjaciel, nie pozostaje więc nic innego, jak tylko walka.

Straty Japończyków.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) „Standard“ donosi, że podczas ataku na Port Artura dnia 26 z. m. zatonał jeden torpedowiec japoński.

Załoga uratowała się na kdziałach.

Port Artur 1 marca. „Courrier de Tientsin“ donosi, że pancernik „Tachima“ i krążowniki „Ossawa“ i „Tokima“ zostały uszkodzone i przewiezione do Nagasaki celem naprawy.

Blokada Władywostoku.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) Według doniesień z Tokio eskadra rosyjska w Władywostoku jest blokowana przez silną eskadrę japońską i zmuszoną do pozostawania w przystani.

Ta blokada portu jest wstępem do oblężenia Władywostoku od strony lądu.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) Oblężenie Władywostoku od strony lądu jest na razie o tyle utrudnionem, iż lody przeszkadzają licznieszemu lądowaniu wojsk japońskich.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) Jest faktem, że Władywostok nie jest tak przygotowanym, aby mógł wytrzymać oblężenie. Wprawdzie forty są silne, ale miasto nie jest zaopatrzone w żywność i amunicję.

Rosjanie popełnili grubą błąd nie licząc się z tą ewentualnością, że Japończycy pokuszą się o oblężenie Władywostoku.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) „Daily Mail“ donosi, że blokada Władywostoku od strony morza zaczęła się we czwartek.

Statki handlowe obcych mocarstw, stojące w przystani, otrzymały rozkaz opuszczenia portu.

Ruchy wojsk rosyjskich.

Petersburg 1 marca. Rosyjska ajen. telegr. donosi z Inka:

Jenerał Miszczenko z konnym oddziałem kozaków przybył do Kazapja. Oddziału tego oczekują w Oichlyan. Żołnierze są zdrowi, również konie mają się dobrze. Zaprowiantowanie jest zapewnione. Urzędnicy koreańscy uciekają z miejscowości, w których przebywają Rosjanie. Kozacy zajęli linję telegraficzną w Korei północnej.

Korpus piechoty, wysłany przez komendanta armji, jenerała Liniewicz, maszeruje za oddziałem kozaków. Wzięty do niewoli w Wiczu japoński major Togatarusino został wraz z 5 japońskimi żandarmami przewieziony do Liau-jang.

Szaleje tu burza z śnieżycą i silny panuje mróz, komunikacja kolejowa nie została jednak przerwana.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) Według doniesień „Daily Express“ pod Auezu stoi 30.000 wojsk rosyjskich.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) „Daily Mail“ podaje, że do tej pory nie ma właściwie pewnych wieści, iż Rosjanie przekroczyli rzekę Jalu.

Ruchy wojsk japońskich.

Port Artur 1 marca. (Ros. aj. tel.) Z Tientsinu donoszą, że 60.000 Japończyków jest skoncentrowanych w Gen-San celem wtargnięcia do Mandzurji.

Władywostok 1 marca. (Ros. aj. tel.) Wiadomość o wylądowaniu Japończyków w Zatoce Possjeta nie znajduje potwierdzenia.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) „Daily Express“ donosi, że pod Pingjang stoi silny korpus japoński z artylerją.

Potyczki na lądzie

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) „Daily Express“ wbrew urzędowym raportom, twierdzi, że w pierwszej lądowej potyczce, stoczonej 26 b. m. Rosjanie zostali odparci.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) „Daily Express“ podaje szczegóły pierwszej potyczki lądowej: Silny oddział kozacki zetknął się dnia 26 bm. na drodze do Seul z oddziałem piechoty japońskiej. Kozacy zostali przyjęci tak silnym ogniem karabinowym, iż musieli się cofnąć do Auezu.

Londyn 1 marca. (Tel. wł.) Należy się wkrótce spodziewać wielkiej bitwy lądowej, gdyż armja japońska na Korei zdążyła w kierunku Auezu.

Ruchy Chińczyków.

Petersburg 1 marca. (Ros. aj. telegr. donosi z Juka: że koncentracja wojsk chińskich na

zachód od Mugden w okręgach Guwana i Sim-lim-tim wydaje się bardzo podejrzana. Wojsko chińskie wzmacnia swe pozycje, sprowadza materiały wojenne. Zachowywane się ludności nie jest wszędzie pewnem. W kilku miejscowościach ludność odmawia sprzedawania środków żywności.

Petersburg 1 marca. Rosyjska ajencja telegraficzna otrzymała od swego sprawozdawcy z Portu Artura następujący telegram z dnia 28 go b. m. Według doniesienia z Pekiu, ks. Czing zawiadomił tamtejszego posła japońskiego, że zachowanie się żyjących w Chinach Japończyków, którzy rozpowszechniali w ostatnim czasie fałszywe pogłoski, może wywołać powstanie chińskiej ludności przeciw Europejczykom. Ks. Czing prosił więc posła o odpowiedzialne zarządzanie.

Rosja i Anglja.

Petersburg 1 marca. (Tel. wł.) Opinia publiczna coraz więcej oskarża Anglję, że ta tylko pozornie zachowuje neutralność, gdyż potajemnie wspiera Japonję pieniędzmi.

TELEGRAMY.

Budżet wspólny.

Wiedeń 1 marca. (Tel. wł.) „Wien. Ztg“ ogłasza, że budżet wsp. na rok 1904 został podpisany przez cesarza.

Odnaczenie.

Wiedeń 1 marca. (Tel. wł.) „Fremdenblatt“ donosi, że cesarz nadał ministrowi wojny Pittreichowi wielki krzyż orderu Leopolda.

Traktat trójprzymierza w kwestji bałkańskiej.

Wiedeń 1 go marca. (Tel. wł.) „Neue Freie Presse“ donosi, że trójprzymierze zawarło układ w kwestji bałkańskiej.

Inicjatywa wyszła ze strony Niemiec.

Celem traktatu jest zapobiedz nieporozumieniom między Austrią i Włochami, mogącym wyniknąć z powodu wkroczenia Austrii na Bałkan.

Awanse w seminarjach nauczycielskich.

Wiedeń 1 marca. Kwestja awansów dyrektorów i profesorów seminarjów naucz. ma być niebawem załatwioną w ten sposób, że 6 dyrektorów otrzyma VI kl. rangi, 6 profesorów VII, a 28 prof. VIII, tak, że ogółem z 58 dyrektorów 25 będzie miało VI, a z 332 prof. 66 VII, a 126 prof. VIII kl. rangi.

Obrady delegatów gal. Tow. kred. ziemskiego.

Lwów 1 marca. (Tel. pryw.) Wczoraj przed południem rozpoczęły się obrady zwyczajnego ogólnego zgromadzenia delegatów galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego. Obrady zagał przez Rady nadzorczej Stanisław Bryczyński. Przewodniczącym zgromadzenia wybrano Augusta Gorayskiego, zastępcą przewodniczącego p. Józefa Męcińskiego. Delegat Konopka odczytał sprawozdanie komisji rewizyjnej z czynności i dyrekcji, oraz przedstawił zamknięcie rachunków za rok 1903.

Sprawozdanie stawia następujące wnioski: — Zatwierdza się bilans za rok 1903, udziela się dyrekcji absolutorjum, przeznaczają się z czynnej nadwyżki r. 1903, powstałej z zysku w sumie 198 901 kor. wynoszącego, wraz z dodatkiem innych opłat, razem 224 177 kor., kwotę 80.000 na możliwe straty, 40.000 kor. na fundusz emerytury i 104.177 kor. na fundusz rezerwy; — na remuneracje dla urzędników przeznaczają się na r. 1904 fundusz dyspozycyjny w kwocie 10 tysięcy kor. Nad sprawozdaniem tem rozwinęła się dłuższa dyskusja.

Prezes dyrekcji zaznaczył, że kurs 4 proc. listów tow. przekroczył raz „pari“. Trwało to jednak niedługo, gdyż skutkiem wypadków wojennych kurs znów spadł. Dyrekcja Tow. postanowiła rozpocząć emisję 3½ proc. listów i odpowiednio wnioski przedłoży zgromadzeniu. Przygotowanie tej emisji wymaga dość długiego czasu, a emisja ta nie przemieni się na konwersję 4 proc. pożyczek.

Przemawiali następnie delegaci Włodzimierz Gniewosz, Dydyński, Rudzof, Męciński.

Dyrektor Rozwadowski odpowiadał na pytania poszczególnych mowców i zaznaczył, że w roku ubiegłym było spraw egzekucyjnych 52, sprzedano tylko 4 majątki, procentów zwłoki odpisano w łącznej kwocie przeszło 13.000 kor. Odpisy z powodu klęsk elementarnych będą uwidcznione w bilansie za r. 1904.

Delegat dr Kozłowski polemizował z drem Gniewoszem co do rzekomo zbyt wielkiej liczby dyrektorów Towarzystwa.

Obrady trwają dalej.

Wzlec urzędników rachunkowych.

Lwów 29 lutego. (Tel. pryw.) Wczoraj po południu odbył się tu wiec państwowych urzędników rachunkowych. W zgromadzeniu wzięli

udział posłowie do Rady państwa: dr. Głabiński i Grek. Uchwalono wnieść ponowną petycję wspólnie z urzędnikami innych krajów koronnych, w której to petycji urzędnicy rachunkowi domagają się pomiędzy innymi regulacji płacy, unormowania stosunku liczby praktykantów do urzędników, regulacji etatn urzędników rachunkowych, uregulowania sprawy dorocznych urlopów, zmniejszenia czasu pełnej służby z 40 na 35 lat, wydania pragmatyki służbowej, oraz uregulowania sprawy emerytury i dodatku aktywnego.

Wybrano komitet, który ma się zająć wypracowaniem statutu mającego się założyć stowarzyszenia państwowych urzędników rachunkowych

W sprawie rewizji policyjnej.

Lwów 29 lutego. (Tel. pryw.) Ogólnie akademickie poufne zebranie młodzieży polskiej w sprawie rewizji dokonanych przez policję lwowską w ostatnich dniach, odbędzie się jutro.

Konferencja ministrów.

Wiedeń 29 lutego. Wczoraj odbyła się pod przewodnictwem hr. Gołuchewskiego konferencja wsiólna ministrów, w której wzięli udział dr Koerber, hr. Tisza, Bohu Bawerk, Call, Giovanelli, Lukacs, Hieronimy, Paljan, austr. węg. ambasador z Berlina Szögenyi Marich, oraz kilku szefów sekcji i radców ministerjalnych. Obrady trwały do godz. ½ 4 po południu; nastąpiła wymiana zdań obu rządów, która będzie stanowiła podstawę do rozpoczynającej się we środę dnia 2 marca o godz. 3 po południu konferencji cłowo-handlowej.

Konferencja biskupów.

Wiedeń 29 lutego. Konferencja biskupie zakończyły się wczoraj. Biskupi wyjeżdżają dzisiaj do swoich diecezji.

Pożar na okręciu.

S. Francisco 29 lutego. Na pokładzie okrętu Queen wybuchł pożar, przyczem poniosło śmierć: 4 podróżnych i 9 ludzi ze załogi.

Król szwedzki w Abazji.

Abazja 29 lutego. Król Oskar szwedzko-norwegi, przybył tu w sobotę o godzinie 10 tej wieczorem. Po uroczystem powitaniu na dworcu, udał się król w otwartym powozie do willi Jeanette, gdzie go oczekiwała królowa Zofja ze świtą. Miasto było iluminowane. Publiczność witała owacyjnie króla, który kazał zatrzymać konie i stojąc w powozie, dziękował za owacje. Weterani i straż ogniuwa tworzyli szpaler. Po drodze do willi ustawioną była brama tryumfalna, gminy Veprinae.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 29 lutego. — (Główna dep.) — Godzina —
Marki 117 57 — Renta majowa 99 25 — Wje. renta koron.
wa 49 30, Akcje anstr. zakładu steryliz. 625 —, Akcje „
737 — Akcje Anglobanku 178 50 Akcje Uniobanku 516 —
Akje „Hortensia“ 416 — „Kane“ — „palet.“ 627 —
ba 4 86 — Akcje fabryki broni 440 —, Akcje „
812 — Akcje Alpiny 390 50 Losy losowane 115 50 R e
258 25

Abier stały 18 90 — (Główna stały) 45 40 — a
fta — przemiana.

Berlin 29 go lutego. — (Główna wiec.) — Austry
akcje kredytowe 100 90 Towarzystwo dyskontowe 183 75.

N A D E S T A N E.

Rubryka „Nadestane“ nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

Bezkrwistość **W 20 DNIACH**
BLADACZKA **WYLECZENIE**
ZDENERWOWANIE **RADYKALNE**
TRUDNY POWROT **przez użycie**
DO ZDROWIA
po wszystkich chorobach
ELIXIRU SW. WINCENTEGO A PAULO.
Jedyny środek upowazniony specjalnie
Objaśnienia u SIÓSTR MIŁOSIĘRDZIA, 105, Rue St-Dominique, w Paryżu.
Skład główny środków Sw. Wincentego a Paulo 1, passage Saulnier, Paryż.
Prospekt bezpłatnie w aptece Pana Guuerr, Paryż.
We Lwowie w aptekach PP. Mikołajacha, Wewiórskiego
Ruckera. W Krakowie w aptekach PP. Wiszniewskiego
Rodyka. 2819

Peleryny Zakopiańskie.
Najtańsze źródło zakupu peleryn męskich i damskich
w Bazarze wyrobów krajowych
J. F. J. Komendziński, Zakopane.
Razem z przedpłata na „Głos Narodu“ można przesyłać przedpłata na pismo humorystyczno-satyryczne „Djabek“.
Przedpłata kwartalna wynosi 2 kor.

GROTA FANTASTYCZNA ulica Florjańska L. 24 Cukry deserowe za pół
Cukiernia Piątkowskiego i Kissa. kg. zfr. 1, 1-50, 2.

WINA WĘGIERSKIE

Tokay Hegyalajskie

z własnych winnic w Satoralya Ujhely, które obecnie pare set beczek produkują w wyborowych gatunkach w Magazynie Juliusza Grossego w Krakowie, Rynek L. 34, 1214

Spółnika

do prowadzenia drukarni

fachowca, z kapitałem 2—3000 koron w miejscu korzystnym, poszukuje A. 5. Bliższa wiadomość w Admin. „Głosu Narodu“ 1356 3 0

Zarząd pasieki

Antoniego Kraińskiego

w leżyznach ad Borszczów,

wysyła pocztą MIODY owocowe pitne, odszczególnione kilkakrotnie na wystawach a to: miód pitny kasztelański, maliniak, wiśniak, porzeczniak, poziomczak, dereniak i t. d., licząc za 5-cio klg. blaszankę tychże (wszystko opłatnie) 6 kor. 20 gr., posyłki większe kolejną taniej. Wysyła również pocztą wyborowy miód pszczoły, lipcowy w stanie twardym lub płynnym w 5-cio klg. blaszankach wszystko opłatnie po 7 kor. 1327 4 10

Eleg. modne spodnie za zhr. 2.

Garant. za dobrą materję, praktyczny kolor, najnowszy fason, beznaganny krój wiedeński. — Przy odbiorze 2 par 3.75. — Przesyłka za zaliczką, przy obstalowaniu wystarcza podanie całej długości i objętości w pasie i długości w kroku.

Dom eksportowy

Ublorów męskich i dziecięcych Kraków, Grodzka 31 A.

Nieodpowiednie odmienia się z chęcią; również można otrzymać według podanej miary wszelkiego rodzaju ubrania po cenach fabrycznych. 1267

Herbata „Ceylon“
 „Ugalla“ lub „Quaker“
 Souchong czysta 1/8 kg. 60 ct.
 Souchong z kwiatem 1/8 „ 70 ct.
 są **najlepsze, najdrowsze, pożywne**, a przez swą wielką **wydajność najtańsze.** usu
 Nabywać można w handlu kolon.
J. F. FISCHER, Kraków.
 Poczta 1/2 kr. opłatnie.

MEDAL ZŁOTY na Wystawie paryskiej w r. 1900.

Newralgie, Bole głowy, Nenrastenie, Hysterie i wszelkie Chereby serców następują bezwzględnie po spożyciu Pigulek antinewralgicznych Dra Cronier 75, rue de la Boétie, Paris. Wymagać prawdziwych s pieczęcią Związku Fabrykantów. Cena 3 franki za pudełko. W Krakowie: w aptekach PP. Wiszniewskiego, Redyka, i J. Macudzińskiego. — We Lwowie: w aptekach PP. Wewiorskiego i Ruckera. 2474 21 27

Około

200 kg. masła kuchennego i 80 kóp jaj

potrzebuje miesięcznie KUCHNIA AKADEMICKA.

Oferty nawet na poszczególną dostawę należy przesać pod adr.: Kuchnia akademicka Kraków, ul. Jabłonowskich 8-10. 1364 3 3

Pomocnik handlowy

fachowy, biegły w ekspedycjach, znajdzie miejsce w Magazynie galanteryjnym i modnym damskim Anastazego Fronca w Krakowie. 1353 4 4

Obrazy olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich.

Własny wyrób ram wszelkiego rodzaju, najstarsza firma w tym zawo- dzie na miejscu, rok założenia 1864

E. LEICHTA w Krakowie

ulica Piłjarska przy bramie Floryańskiej 2623 90 0

Rutynowana nauczycielka

muzyki

szesnastoczłonna pierwszorzędna profesora udziela lekcji gry na fortepianie po przystępnej cenie n siebie w domu i poza domem.

Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“ 2192 0 0

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD POGRZEBOWY JANA WOLNEGO

Główny skład i fabryka trumien przy ulicy św. Tomasza L. 4 (tuż przy placu Szczepańskim) Telefon Nr. 331, Filia ul. Kopernika L. 6.

Zakład urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozić zwłok do wszystkich krajów Europy.

Na żądanie spłata w ratach miesięcznych.

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępują miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmują zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

Nowo otworzony HOTEL „KLUKAS“ w Łodzi

ulica Cegielińska Nr. 64,

poleca się względem przyjezdnej publiczności. Posiada 32 numera, urządzone z komfortem. **Od 1 do 3 rubli za dobę.** Kapiela. Kareska do pociągów Telefon Nr. 522. Restauracya otwarta będzie za dni kilka

1373 2 3

WŁAŚCICIEL F. KLUKAS.

Magazyn towarów wschodnich

firmy Dr. Nieć i Spółka

w Krakowie, Rynek 25

poleca wyroby ręczne perskie, tureckie, indyjskie, chińskie, japońskie i bośniackie, nadające się do użytku i na podarunki imieninowe, urodzinowe, ślubne itd.

Cyzelowane i rzeźbione w miedzi i mosiądzu, posrebrzane i pozłacane, inkrustowane srebrem w drzewie i złotem w stali, wykładane perłową masą, filigranowe ze srebra, ze stambuńskiej glinki, zegarki damskie i męskie, papierosnice, breloki, cygarniczki, fajki, rączki laski, wazy, wazon, lusterka, imbryki, ramki, szkatułki szpilki, bransoletki, łańcuszki, broszki, spinki i kolczyki, tace dekoracyjne, serwisy na kawę i herbatę, fajki stambuńskie, fajczarnie, taburety i t. d.

Hafty wschodnie srebrem i złotem na jedwabiu, suknie, gazie i atlasie, ehustki, szaliki, szarfy, krawaty damskie, jagluki, zuawki, paski, torebki, pantofle, serwety, kapy, poduszki, patastawki, fezy, przody do sukien, aplikacje, hafty dekoracyjne.

Jedwabne, półjedwabne i bawełniane o wschodnich wzorach bezy (materje) bośniackie i brusamskie na tualety balowe, wizytowe i letnie.

Wszystko oryginalne wschodnie. 2845 5 0

Powyższe artykuły w wielkim wyborze i od najniższych cen.

Nie należy jechać wprzód do Ameryki

zanim się nie otrzymało od nas prospektu i rozkładu jazdy naszych znakomitych parowców.

Wszyscy ci, którzy mają zamiar wyemigrować do Ameryki i są już w posiadaniu paszportu, powinni dokładnie przeczytać następujące ogłoszenie, zanim się w podróż wybiorą. Z Ameryki zawiadamia każdy swoich współziomków.

Jedźcie tylko przez Hamburg!

Parowce naszego Towarzystwa osiągnęły pod względem szybkości, pewności, jakoteż doskonałego zaopatrzenia rozgłosną sławę. Ci pasażerowie, którzy jadą do Hamburga mają tę korzyść, że na granicy pruskiej w Mysłowicach, bierzemy ich pod naszą opiekę, i że odtąd bez przesiadania w wagonie 3-ciej klasy pociągu pospiesznego, odstawiamy ich wprost do Hamburga.

Podróż z Galicji do Hamburga nie trwa **dłużej jak 24 godzin**, jeżeli się ją podjęto według naszych wskazówek.

Koszta podróży od granicy pruskiej do Hamburga wynoszą 9 zhr. 80 ct.

Flota Towarzystwa naszego liczy 130 ogromnych okrętów. **Również cena przeprawy do Kanady jest bardzo umiarkowana.**

Obszerniejsze opisy dotyczące Kanady i kosztów podróży przesyłamy chętnie i bezpłatnie. 241

Falck & Co, Hamburg

Brandsende 23 a.

Jedwabne materje ślubne

w olbrzymim wyborze. Najmodniejsze gatunki, w białych, czarnych i innych kolorach. po najniższych cenach, hurtownie, na metry i na całe suknie, do osób prywatnych, wolne od cła i porta. Prześliczne fulardy od Kor. 1-20. Próbkę opłatnie. Porto od listów 25 hal. 5

Seidenstoff-Fabrik-Union

Adolf Grieder & Cie, Zürich M. 36,

Kgl. Hoflieferanten.

(Schweiz)

Adresy wazeklich zawodów i

wysyłania ofert, celem zawiązania stosunków handlowych w międzynarodowym blurze adresów Józef Rezenzweg i Syn, Wiedeń I. Bäckerstr. 3. Teleph. 16881, Budapeszt V. Nador utca 13. Prospekty franco. 3116 17 20

Posagowo piękna

jest delikatna biała, mięka cera, jak również twarz wolna od piegów i nieczystości. Aby to osiągnąć należy myć się codziennie 977 8 50

BERGMANN'A

Mydłem Liliowem marka ochronna „dwaj górniczy“ Bergmann'a & Co. w Dreźnie i w Tetschen nad Elbą.

Do nabycia po 80 halerzy:

- Apt. M. Proń w Krakowie
- W. Redyk „
- K. Wiszniewski „
- Bartmański i Spółka „
- L. Rosenberg „
- Droguerya J. Hanak „
- F. Zopoth i Sp. „
- J. Wiszniewski „
- Anastazy Froncz „
- Reim i Spółka „
- Roman Drobner „
- St. Rożnowski „
- Stanisław Pawłowski apt. w Bochni
- Jan Michnik „
- Apt. Jakubowski w Nowym Sączu
- L. Georgen „
- Drog. T. Kwieciński „
- Apt. A. Karpiński w Bzeczowie
- J. Kołodziejowski „
- Drog. Kaz. Hommé w Wadowicach.

MŁODY CZŁOWIEK

właściciel realności, znający się dokładnie na manipulacji biurowej, poszukuje stałej posady biurowej, inkasa w większym przedsiębiorstwie lub t. p. — Łaskawe zgłoszenia pod: „PRACA“ do Administracji „Głosu Narodu“ 3147 0 10

NAJWIĘKSZY SKŁAD

Kaloszy

męskich, damskich i dziecięcych, petersburskich

„RUSSIAN AMERICAN INDIA RUBBER Cie“

w 25 fasonach!

poleca 2863 9 10

Magazyn Nowości

A. Skórczewskiego i Polakiewicza

W KRAKOWIE

ulica Floryańska

L. 13.

APTEKARZA

A. THIERRY'ego BALSAM

najlepszy dyetetyczny środek domowy

przeciwko ciężkiemu trawieniu, osłabieniu, nudności, nalaniu etc., nsmierzający kaszel i kurcze, odlegmiancy, przeczyszczający. 12 małych lub 6 podwójnych fiakonów franco wraz ze skrzynką K. 4.

Apotheko zum Schutzensel A. Thierry w Peграда przy Rohltch Sauerbrunn.

Prawdziwy tylko z obok umieszczonej marką ochronną.

Środek ten poleca się mieć w każdej podróży na wszystkie wypadki. 1628 42 20

Główny skład dla Galicji: S. Racker Lwów.

MIODOSYTNI KAZIMIERZA ROBACKIEGO

założona w roku 1841 — Kraków ul. Sławkowska I. 26 — poleca:

- Miód stołowy lekki butelka 50 cent.
- Miód stołowy mocny butelka 60 cent.
- Miód stołowy wytrawny but. 70 cent.

- Miód kuracyjny butelka 80 cent.
- Miód esencja butelka 1 zhr
- Miód kopowiec butelka 1 zhr. 20 cent.

- Miód kasztelański butelka 1 zhr. 50 cent.
- Miód maliniak butelka 1 zhr. 50 cent.
- Maliniaki. Wiśniaki. Dereniaki.

1789

NA WIELKI POST

połeca
Księgarnia katolicka dra Wł. Miłkowskiego
 w Krakowie, ul. św. Jana 6,
Awaciu M. O. T. J. — Rok Chrystusowy czyli rozmyślenia na każdy dzień roku o życiu i nauce Pana naszego Jezusa Chrystusa. Z 12 przetrzebił i do użytku wszystkich zastosował O. M. Jedowiński, ze Zgr. Zmartw. Pańskiego. Wydanie siódme. Str. 683 w 16-e w oprawie ozdobnej 4 kor.
Chwila Adoracji u stóp Pana Jezusa niepojęcie uduchowione w Przenajśw. Hostyi str. 27 w 32-ce. Wydanie ozdobne ze złożonymi brzegami 20 hal.
Dwio godzina Adoracji Najśw. Sakramentu w czasie 40-godzinnego naboż. albo na Boże Ciało oraz przy Grobie Pańskim na W. Piątek. Str. 108 w 16-ce, 20 haleryz.
Fabjan K. ks. — Misa apostołska do pokuty i powstania z grzechów prowadząca. Część I. O pokucie. Str. 365 w 8-ce 3 kor.; w oprawie w płótno ang., brzegi pas., 4 kor.
Grodzki T. ks. — Kazania pasyjne na 8 posty podzielone, Str. 216 w 8 ce 8-60 kor.; w oprawie w płótno ang., brzegi pasowe, 4-60 kor.
Liguari A. św. — Przygotowanie się do śmierci czyli rozmyśl. nad odwiecznymi prawdami. Wydanie czwarte. Str. 355 w 8-ce, w oprawie w płótno ang. 2-50 kor.
Schoeppe Fr. ks. O. T. J. — Dogmat o piekle, wyjaśniony faktami tak z dziejów świętych, jakoteż z historyi świeckiej. Str. 229 w 32-ce. W ozdobnej oprawie 90 hal.
Schoeppe Fr. ks. O. T. J. — Śmierć i jej nauki w przykładach, str. 396 w 32-ce w wyd. opr. 1-20 kor.
Uwagi nad męką Pańską, wyjęte z kazań najslawniejszych mówców kościelnych, str. 102 w 16-ce 60 hal.
 Na porto należy dołączyć 10—30 hal. od każdej książki.

Zarząd dóbr Bierzanów

poczta i stacya Bierzanów
 poleca do siewu jęczmień „Hanna“ z oryginalnego wysiewu, 100 kg. loco stacya Bierzanów 16 K. 50 h. Worki po cenach własnych. 1393 1 4

M I O D Y.

Miód patoka kuracyjny lub deserowy w 5 kg. puszkach po 6 kor., miód do picia w beczułkach 4 litrowych po 5 70 hal. wysyła opłatnie ks. **Włodzimierz Miklika** proboszcz, w Czerniech p. Dęby-ów. 1392 1 8

Petrogen „Jahr“

niezrównany środek do konserwowania włosów
 odświeża i wzmacnia cebulki włosowe, usnwa łupież i świąd z głowy, nadaje włosom połysk, miękkość i zapobiega wypadaniu. 1158
 Cena próbnego flakonu 2 K. dużego flakonu 4 K.
 Wyróbi główny skład wysyłkowy: **APTEKA Fortunata Gralewskiego w Krakowie.**

Obejmę zaraz posadę

samoistnego gospodarza lasowego. Mam ukończoną c. k. szkołę dla leśniczych w Bolechowie, krajową szkołę gospodarstwa lasowego we Lwowie. wyższy egzamin państwowy, dziesięcioletnią praktykę w lasach rządowych i prywatnych, także przy urządzaniu lasów. Adres: Stanisław Rozwadowski Lwów, Miłkowskiego 2, II p. 1397

Fortepian wiedeński krzyżowy, krótki, (czarny) i pianino tania do sprzedania. Wiadomość: plac Maryacki L. 5 II piętro, (Wikaryjka). 1395 1 4

Kamienica I-piętrowa

przynosząca 8% dochodu czystego jest zaraz do sprzedania. — Wiadomość u właściciela, Podgórze, ul. Kalwaryjska 47, I piętro. 1394 1 0

Urządnicę poczt. w Przemyslanach szuka zamiany.

Koszta podróży zwróci. Zgłoszenia: „Z.“ poste restante Przeworsk. 1390 1 2

Przedsiębiorstwo bardzo rentowne

w powiat. mieście zach. Galicyi jest z powodu wyjazdu pod dogodnymi warunkami do sprzedania. Zgłoszenia do adm. „Głosu Narodu“ A. Z. 80. 1371

Wolska 28 naprzeciw Sokoła

od 1 kwietnia na parterze front: 1) 4 pokoje, przedp., weranda, kuchnia. 2) 3 pokoje, przedp., kuchnia, weranda 3) od 1 marca 3 pok. kuchnia I p ofc. Bliższa wiadomość n stróża. 1313 5 0

Przez Wysokie c. k. Władze rządowe autoryzowane emrt. rotmistrza **A. KORNBERGERA** W KRAKOWIE ulica Stachowskiego Villa Wanda L. 15,
Biuro informacyjne dla spraw wojskowych
 udziela wyjaśnień i wskazówek we wszystkich sprawach dotyczących służby wojskowej i sporządza pospiesznie i starannie wszelkie odnośne podania. — Biuro załatwia również podania dla Oficerów w sprawach zawierania małżeństw, w sprawach szlachectwa i w sprawach dworskich, podania do Tronu, podania o pozwolenie złożenia konwersyi i podniesienia kaneyi małżeńskich itp.
 Z wojskowym Biurem informacyjnym połączony jest c. k. rządowo upoważniony **Zakład wojskowo-naukowy i Pensjonat.** — Prospekty wysyła się na żądanie odwrotnie i bezpłatnie.

Ostrzeżenie.

Reprezentantem Akcyjnego Browaru Tenczyńskiego na Kraków jest **pan Antoni Zelzt** i On jedyne może agentów do sprzedaży piwa tenczyńskiego przyjmować.

Reprezentacja Akcyjnego Browaru Tenczyńskiego w Krakowie dopiero w pierwszych dniach Marca rb. otwartą zostanie w hotelu Saskim od ul. św. Tomasza.

Z poważaniem **Zarząd Akcyjnego Browaru w Tenczynku.**

1389 1 2 **A. HAWELKA** ces. i król. Dostawca Dworu — w Krakowie poleca 1374 2 3 **GŁÓWNY SKŁAD EKSTRAKTU HERBACIANEGO „THE EXPRESS“.**
!Nowość! **!Senzacya!**
Herbata „Thee Express“ natychmiast gotowa do picia z rumem, z cytryną lub czysta, zawartość liżeczki od kawy wlana do filiżanki gorącej osłodzonej wody daje gotową herbatę w wysmienionym smaku i doskonałym aromatycznym zapachu.
Herbata „Thee Express“ dodana w małej ilości do filiżanki zimnej studziennej wody z eukrem daje orzeźwiający napój.
Herbata „Thee Express“ na cukrze nakropiona pokrzepia skutecznie przy różnym rodzaju zmęczeniu, jest pewnym środkiem orzeźwiającym i wzmacniającym.
Herbata „Thee Express“ jest niezbędną w gospodarstwie domowym, dla wojska, kawalerów, turystów, cyklistów, myśliwych, maszynistów kolejowych, podróżnych, także dla szpitali, kawiarni, cukierni etc. etc.

Zegary pendułowe z muzyką

są ostatnią nowością wyrobów zegarmistrzowskich. Te francuskie miniaturowe zegary, długości 70 cm., jak obok podana rycina, są wykonane z drzewa orzechowego, pięknie polibrowane i rzeźbione i grają za każdą godziną najpiękniejsze marsze i tańce. Cena wraz ze skrzynką tylko 8 złr. Ten sam zegar bez muzyki, lecz wydzwaniający 10 i całe godziny, wraz ze skrzynką tylko 6 złr. Najładniejszy bicie zegarów wieżowych złr. 6-50. Za dokładność tych zegarów gwarantuje się na przeciąg 3 lat — a jesto zarszem z powodu prawdziwie świetnego wykonania zewnętrznego, piękny i elegancki mebel. — Budzik z muzyką (gra zamiast dzwonów) złr. 6. Remont. Reclorfi nikt. złr. 2-50. Prawdziwy srebrny remontoir złr. 5. Wysyła tylko za zaliczką W razie niepodobania przyjmuje się napowiót, lub zwraca pieniądze — zatem nie ma żadnego ryzyka. 1012 0 0
 Wielki ilustrowany cennik zegarków, łańcuszków, pierścieni etc. wysyła na żądanie gratis i franco.

Józef Spiering, Wiedeń, I., Postgasse Nr. 2-22.

W szkółce drzew owocowych Zdzisława Hr. Tarnowskiego W DZIKOWIE
 założonej od lat 40, a zostającej pod zarządem ogrodnika Jana Cybulskiego są do sprzedania w wielkiej ilości szczepki do zakładania sadów jakoteż: jabłonie, gruszki, śliwki, wiśnie, czereśnie i derenie, do naszego klimatu zastosowane, które okazały już najlepsze rezultaty i wytrzymałość na wszelkie zmiany powietrza.
CENA sztuki od 2 do 4 lat . . . . . 80 groszy od 4 do 6 lat . . . . . 1 kor. Starsze, które już rodzą . . . . . 2 kor.
 Zamówienia przyjmuje **Zarząd Zamku w Dzikowie, poczta Tarnobrzeg.** — Uprasza się o podanie dokładnego adresu. — Na żądanie cennik darmo i opłatnie. 1299 4 5

Agentów i pośredników

do sprzedaży maszyn rolniczych przyjmuje za wysoką prowizyą **Filia Ed. Kokora i Spółki** KRAKÓW 1387 1 2 Rynek kleparski L. 17.

Poszukuje FIRMA

Dr. Nieć i Ska Kraków, Rynek gł. 25

Pomocnika handlowego

z działu galanteryjnego i obeznanego z księgami handlowymi. 1398 1 2

Nowo otworzona Pracownia sukien damskich „WANDA“

poleca się względem Szan. P. T. Pań na sezon wiosenny. — Żurnale francuskie i niemieckie. Specjalna sprzedaż form. — **Kraków, Rynek L. 11.** 1365 3 30

Dr. UHMY
PUDER NA WŁOSY
 w płynie.
 Doskonale odtłuszcza i odkaża skórę, zapobiega wypadaniu włosów, wzmacnia ich porost. Do nabycia w zasobniejszych aptekach, drogueryach i składach perfum!
 Główne składy we Lwowie: **Hay, Mikolasch; Kraków: Reim**

Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców

Kraków, ul. Karmelicka L. 66
 poleca na sezon wiosenny nasłona warzywne, **kłącze, cebulki** i nasłona kwiatowe; **sadzonki** kwiatowe i warzywne, **szcepki** i **krzewy** owocowe, **róże** wysoko i niskopienne.
 Wielki wybór **roślin doniczkowych** etc.
 Cennik na żądanie przesyłamy opłatnie. 1330 5 0

Sklep futer

z powodu śmierci właściciela z wolnej ręki pod korzystnymi warunkami zaraz do sprzedania Wiadomość: ul. Grodzka L. 35 I-sze piętro, Kraków. 1289 0 16

Wszędzie

potrzeba **zastępców** do przyjmowania zamówień na przedmiot nadzwyczaj poknpy. Warunki pod każdym względem najkorzystniejsze. Zgłoszenia prosimy adresować: **K. 100.** do Administracyi „Głosu Narodu“. 1284 4 15

W cierpieniach reumatycznych, gośćcowych i pokręwnych, najlepiej przez pp. Lekarzy poleconym środkiem jest **Sapomenthol** (Masć Sapomentholowa) WYROBU **EUGENIUSZA MATULI** w Radomyślu koło Tarnowa. Często już jednorazowe natarcie usuwa cierpienie.

Dostać można po cenie: za mały słoik 1 kor. 40 h., za duży 5 kor., w każdej aptece, jak również wysyłka za zaliczką.
 Dostać można w Krakowie w aptekach: WP. Bartmańskiego, Doskowskiego, Górzeckiego, Gralewskiego, Grabowskiego, Macudzińskiego, Mikuckiego, Pronia, Redyka, Wiszniewskiego, jako też w drog. Zopotha i Klemensiewiczowej. W Podgórzu w aptece WP. Dyon. Matuli i drog. hurt. Dobrowolskiego.

Ostrzega się przed naśladownictwami. — Prawdziwy tylko w oryginalnym opakowaniu, prawie wraz z marką ochronną „palmą“ jak i nazwą zastrzeżonem.
 Najwyższe odznaczenie z wystaw w Paryżu, Londynie, Marsylii, Wiedniu. — Dyplomy honorowe i złote medale.
 Z licznych świadectw lekarskich, podajemy poniżej kilka:
 Z przyjemnością muszę stwierdzić, iż „SAPOMENTHOLU“ używam od 2 lat w rozmaitych postaciach bólów reumatycznych jako to: rwy kulszowej, lścnias, Lumbago i t. p. oraz neuralgicznych, przeżem zauważyłem nader kojąca działanie tegoż, tak, iż uważam preparat ten tak eo do skuteczności, jak eo do jakości wyrobu wysoce przewyższającym tego rodzaju fabrykaty zagraniczne, nie mogące z niem współzawodniczyć.
 Tarnów, 1902 r.
Dr. Zygmunt Dzikowski m. p. c. k. starszy lekarz pow.

Z przyjemnością potwierdzam niniejszem, że zastosowanie Pańskiego „SAPOMENTHOLU“ w cierpieniach reumatycznych, wypadło ku memu zupełnemu zadowoleniu i nie omieszkał znakomity ten środek jak najwięcej polecać.
 Wiedeń 1902. **Dr. E. Wolf** m. p.
 Przesyłam wyrazy szczerego uznania dla Pańskiego „SAPOMENTHOLU“, który okazał się znakomitym środkiem w cierpieniach reumatycznych.

Pilno w Czechach 1902.
Dr. Antoni Fischer m. p. c. k. starszy lekarz sztab.
 Z przyjemnością potwierdzam, że od kilku lat ordynuję Pański „SAPOMENTHOL“ w przypadłościach reumatycznych z najlepszym wynikiem.
 Tarnów, 1902.
Dr. Włodzimierz Regalski m. p. prymaryusz szpitala powsz.
 Stwierdzam, że Pańska Masć „SAPOMENTHOL“ jest znakomitym środkiem przeciw bólowi reumatycznym. 1244 6 10
 Jasło, 1903.
Dr. Walery Macudziński m. p. prymaryusz szpitala.

Rządowo uprawniona **Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych** pod firmą: 2612 **K. RZĄCA i CHMURSKI** w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 4, wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Towarzystwa Lekarskiego Krak., polecone przez toż Towarzystwo **WODY MINERALNE SZTUCZNE** odpowiadające składem chemicznym wodom: **Bilińskiej, Giesbuehlerkiej, Selterskiej, Vichy, Maryembadzkiej, Nomburg, Kieselgen,** tudzież specjalne lecznicze jak: **litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna** oraz wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie darmo.